

Gemeente
Leidschendam-Voorburg

NME-Jaarprogramma 2011-2012

Natuur- en milieueducatie voor het basisonderwijs in Leidschendam-Voorburg

Boerderij Akkerlust

De Groene Basis

NME-Jaarprogramma 2011-2012

Inhoud

Hoofdstuk 1 ALGEMEEN	Inleiding Natuur- en Milieueducatie in Leidschendam-Voorburg - samenwerking tussen de gemeente, De Groene Basis, Stichting Stadskinderboerderij Essesteijn, Boerderij Akkerlust en Stichting Milieu Dichterbij <ul style="list-style-type: none">• De Groene basis• Stichting Stadskinderboerderij Essesteijn• Boerderij Akkerlust• Stichting Milieu Dichterbij - kinderboerderijen - terugblik 2010-2011 - jaarprogramma 2011-2012
Hoofdstuk 2 EXCURSIES	Excursies - praktische zaken - beschrijving van de begeleide excursies - beschrijving van de niet-begeleide excursies
Hoofdstuk 3 LESKISTEN	Leskisten - praktische zaken - beschrijving van de leskisten
Hoofdstuk 4 ZENDINGEN	Materiaalzendingen - inschrijven - materiaalzending 'champignons' - materiaalzending 'vlinders'
Hoofdstuk 5 EXTRA	Andere mogelijkheden voor NME-activiteiten
Hoofdstuk 6 BEWAAR	Bewaren NME-informatie
Hoofdstuk 7 FORMULIEREN	Inschrijfformulieren - formulier najaarsexcursies - formulier voorjaarsexcursies - formulier leskisten - formulier materiaalzending 'champignons' - formulier aanwijzen/wijziging NME-contactpersoon - formulier deelname project Sarah's Wereld

In het gemeentelijke Milieu Programma wordt natuur- en milieu-educatie voor het basis-onderwijs beschreven als ecologische basisvorming. Het gaat er om leerlingen kennis van en zorg voor de natuurlijke omgeving bij te brengen en hen de basis te geven voor gedragsperspectieven die rekening houden met natuur en milieu.

Colofon

Dit is een uitgave van de gemeente Leidschendam-Voorburg. Het omslag is gedrukt op elementair chloorvrij karton en het binnenwerk op totaal chloorvrij papier.

Realisatie:

DPC (Document Productie Centrum)

Oplage:

80 ex.

augustus 2011

Bij onjuiste adressering wordt u verzocht dit door te geven aan de gemeente Leidschendam-Voorburg, afdeling WWL, t.a.v. Marjoleine Peters, postbus 905, 2270 AX Voorburg, telefoon 14 070.

E-mail: nme@leidschendam-voorburg.nl.

Inleiding

Voor u ligt het nieuwe NME- jaarprogramma, schooljaar 2011-2012.

Het NME-jaarprogramma bestaat uit een breed aanbod van leskisten, excursiemogelijkheden en materiaalzendingen met als doel scholen de mogelijkheid te bieden op een laagdrempelige manier extra aandacht aan NME-onderwijs te schenken. Het gemeentelijk NME-jaarprogramma komt tot stand in samenwerking met de natuurvrijwilligersorganisatie "De Groene Basis", stichting stadskinderboerderij Essesteijn, boerderij Akkerlust te Stompwijk en stichting Milieu Dichterbij.

Speciale editie

De gemeente Leidschendam-Voorburg moet tot aan 2018 ongeveer 23 miljoen euro bezuinigen. Om dit te realiseren heeft er het afgelopen jaar een kerntakendiscussie plaatsgevonden. De uitkomst van deze kerntakendiscussie heeft verstrekende gevolgen voor het NME-jaarprogramma en de positie van onze partners die betrokken zijn bij de uitvoering van het NME-jaarprogramma. Kort gezegd komt het er op neer dat met ingang van 1 januari 2012 het NME-jaarprogramma, in de vorm zoals u dat tot nu toe heeft gekend, ophoudt te bestaan.

Waarom geen NME-jaarprogramma meer?

Het college en de raad zijn van mening dat NME geen kerntaak is van de gemeente en dat scholen in staat zijn om hier zelf vorm en inhoud aan te geven. De consequentie van dit besluit is dat met ingang van 2012 er geen ambtelijke uren meer beschikbaar zijn voor NME-beleid, het samenstellen en doen verschijnen van het NME-jaarprogramma en de coördinatie en uitvoeringstaken van het NME-jaarprogramma. Ook het beschikbare budget voor het NME-jaarprogramma komt met ingang van 2012 te vervallen. Daarnaast wordt de subsidie aan stichting De Groene Basis beëindigd, het zelfde geldt voor de subsidie aan stadskinderboerderij Essesteijn en de Jeugd Natuurwacht Voorburg. Verder wordt kinderboerderij Rusthout in 2013 gesloten maar wordt de exploitatie van stadskinderboerderij Essesteijn vanaf 2013 in een andere vorm voortgezet.

Wij zijn ons ervan bewust dat dit besluit voelbare gevolgen heeft voor, in het bijzonder, het basisonderwijs in de gemeente Leidschendam-Voorburg.

Hoe nu verder?

NME-jaarprogramma 2011 - 2012

U heeft toch een nieuw NME-programma ontvangen omdat tot eind van 2011 er nog niets veranderd. Zoals hierboven beschreven gaan de bezuinigingen op het NME-jaarprogramma in **met ingang van 2012**. De subsidie aan stichting De Groene Basis, stadskinderboerderij Essesteijn en de Jeugd Natuurwacht Voorburg wordt gefaseerd afgebouwd. De Groene Basis heeft de intentie uitgesproken om de **voorjaarsexcursie 2012**, die zij begeleid voor u uitvoert, **gewoon te gaan uitvoeren**. Zoals het er nu naar uitziet kan met behulp van vrijwilligers de coördinatie van dit deel van het excursieprogramma plaatsvinden en daarmee de excursies dus doorgang vinden. Om die reden zit het inschrijfformulier "voorjaarsexcursies" als van ouds bij dit jaarprogramma. Hoe één en ander precies vorm gaat krijgen en welke personen voor u aanspreekpunt worden m.b.t. de voorjaarsexcursies is op dit moment nog niet bekend. Zodra dit bekend is wordt u hierover geïnformeerd, vermoedelijk zal dit rond het einde van het jaar het geval zijn.

Nieuwe schooljaar

U kunt in het schooljaar dus gewoon intekenen op excursies, leskisten, de materiaalzending Champignons en deelname aan het project Sarah's Wereld. Wat anders aan dit programma is dat u niet meer kan intekenen op deelname aan de Boomfeestdag, de materiaal zending Takkenpakket, deelname aan de Warme Truiendag en op de uitleen van leskisten **na 31 december 2011**. Verder kunt u **vanaf 1 januari 2012** niet meer op kosten van de gemeente op excursie bij boerderij Akkerlust maar dient u deze excursie zelf te betalen. U kunt ook niet langer op kosten van de gemeente, **vanaf 1 januari 2012**, kweeksetjes Koolwitje bij de Vlinderstichting bestellen. Ook de vliegekooi en de leskist Vlinders zijn dus **vanaf 1 januari 2012** niet meer beschikbaar!

NME na 1 januari 2012

Het is onze intentie om aan het eind van 2011 voor het basisonderwijs een boekje beschikbaar te stellen met alternatieve mogelijkheden op het gebied van NME. Hierin komen voor een deel de adressen te staan van organisaties die nu al onder de tab "extra" staan vermeld maar ook nieuwe mogelijkheden en verwijzingen zullen hierin vermeldt worden. Zoals eerder aangegeven hopen we tegen die tijd ook meer duidelijkheid te kunnen geven over de wijze waarop de activiteiten van De Groene Basis t.b.v. het basisonderwijs voortgezet gaan worden.

U heeft de mogelijkheid om het NME-jaarprogramma digitaal te bekijken. U vindt het NME-jaarprogramma op [www.leidschendam-voorborg.nl/Voorzieningen/Natuur en milieu/Natuur en milieueducatie](http://www.leidschendam-voorborg.nl/Voorzieningen/Natuur%20en%20milieu/Natuur%20en%20milieueducatie)
- NME-jaarprogramma - Formulieren
Het jaarprogramma, inclusief de inschrijfformulieren, zijn beschikbaar als PDF-bestand.

Om de communicatie tussen de gemeente en de scholen te stroomlijnen werken we al jaren met de zogenaamde NME-contactpersoon. Het is zelfs voorwaarde voor deelname aan het NME-jaarprogramma om een contactpersoon op school te hebben. Naast deze contactpersoon willen we ook het algemene e-mailadres en, indien beschikbaar, het e-mail adres van de NME-contactpersoon in ons bezit hebben. U kunt deze gegevens aan ons doen toekomen met behulp van het wijzigingsformulier (zie tab "formulieren"). De uiterste inleverdatum voor de inschrijving op leskisten, excursies, materiaal-Zending Champignons en deelname project Sarah's Wereld is **vrijdag 2 september 2011**.

Attentie

In september zijn er nog prima omstandigheden voor de "Waterexcursie". Om die reden hebben wij u al voor de zomervakantie in de gelegenheid gesteld om hier op in te schrijven. Heeft u dit nog niet gedaan en wilt u alsnog van deze mogelijkheid gebruiken maken laat dit dan zo spoedig mogelijk weten, het liefst via: NME@Leidschendam-Voorburg.nl of via telefoonnummer 06-53259583 (Anneke Rikhof).

Sarah's Wereld – Ook dit jaar kunnen wij, dankzij een subsidie van KICI aan stichting Milieu Dichterbij, voor negen groepen van het basisonderwijs, het project Sarah's Wereld weer aanbieden. Het project Sarah's Wereld is een spel en gaat over het meisje Sarah, dat symbool staat voor ieder mens op aarde. Sarah neemt de leerlingen mee op ontdekkingsreis aan de hand van brieven. Op deze manier maken de leerlingen spelenderwijs kennis met een aantal aspecten uit de wereldwijde milieuproblematiek. Aanbod komen de oorzaken van natuur- en milieuproblematiek, de invloed daarvan op mensen, dieren en planten. Maar het levert ook handelingsperspectief op. De leerlingen leren wat ze zelf kunnen doen om bewuster met het milieu om te gaan en duurzaam te handelen.

Leerlingen leren het begrip 'ecologische rugzak' kennen. Ze begrijpen de betekenis ervan en kunnen er een handelingsperspectief aan verbinden. Leerlingen formuleren handelingsperspectieven (op school en thuis) en gaan deze uitvoeren. Naast zicht op het eigen handelen, worden de leerlingen zich ook bewust van het mondiale aspect. Ook het begrip duurzaamheid wordt inzichtelijk gemaakt. Het project wordt in één ochtend, door een medewerker van Stichting Milieu Dichtbij, op uw school uitgevoerd.

Deelname is dus gratis! Met behulp van het inschrijfformulier "Sarah's Wereld" kunt u aangeven of u wilt deelnemen. Er is helaas maar voor negen groepen ruimte, om die reden hanteren we de regel "wie het eerst komt die het eerst maalt". Scholen die in schooljaar 2010-2011 aan het project hebben deelgenomen komen automatisch achter in de rij te staan. Laat dit u niet weerhouden om in te schrijven!

Jeugd Natuurwacht Voorburg

Los van het gemeentelijke NME-aanbod biedt de Jeugd Natuurwacht Voorburg een leuk programma met (buitenschoolse) natuuractiviteiten aan. Zeker de moeite waard om onder de aandacht van uw leerlingen te brengen. Voor nadere informatie verwijst ik u na de tab "Extra", waar u de contactgegevens van de Jeugd Natuurwacht kunt terugvinden, evenals andere interessante mogelijkheden op het gebied van milieu en natuur in deze gemeente, regio en rest van het land. Site: <http://jnw-voorborg.nl>

Hoofdstuk 1

Natuur- en milieueducatie in Leidschendam-Voorburg

**Samenwerking
tussen de
gemeente,
Stichting
De Groene Basis,
de Stichting
Stadskinder-
boerderij
Essesteijn en
Boerderij
Akkerlust**

De samenstelling en de coördinatie van het NME-jaarprogramma is tot **31 december 2011** in handen van de gemeente Leidschendam-Voorburg. Dit schooljaar ontvangt u het programma voor de laatste keer. Eind 2011 ontvangt u van ons een boekje met informatie betreffende de mogelijkheden op het gebied van NME na 1 januari 2012.

De Groene Basis

Al vele jaren werkt de gemeente en een in een stichting georganiseerde groep vrijwilligers nauw samen op het gebied van natuur- en milieueducatie. De stichting vindt het belangrijk dat de (school)jeugd zich meer bewust wordt van haar directe natuurlijke omgeving. Vrijwilligers van 'de Groene Basis' zetten zich daarom belangeloos in voor het uitvoeren van natuurexcursies op de basisscholen en voor de bemensing van de kinderboerderij.

Kinderboerderij Rusthout

Op deze kinderboerderij werkt de gemeente Leidschendam-Voorburg al jaren samen met stichting de Groene Basis. Vrijwilligers van de Groene Basis zijn verantwoordelijk voor de weekend openstelling en verzorging van de dieren. De Groene Basis organiseert een aantal thema-activiteiten per jaar op deze kinderboerderij. Deze staan, net als op de stadsboerderij, los van het NME-jaarprogramma. Er wordt wel een boerderijexcursie ten uitvoer gebracht op dierenweide Rusthout. De boerderij is gelegen in de gelijknamige 'Natuurtuin' aan de Noordsingel 3.

Stadskinderboerderij Essesteijn

Op stadskinderboerderij Essesteijn worden een aantal boerderijexcursies aangeboden. De planning en coördinatie van deze excursies loopt via de gemeente. De stadskinderboerderij houdt zich verder bezig met de organisatie van thema-activiteiten welke los van het NME-jaarprogramma ontwikkeld en aangeboden worden.

Boerderij Akkerlust

Sinds een aantal jaren kunt u op deze boerderij terecht voor een tweetal excursies. In het eerste deel van schooljaar 2011-2012 (**tot 31 december 2011**) kunt u nog, op kosten van de gemeente, inschrijven op de excursie "van kalf tot melk in de kan". **We stellen echter wel een limiet aan het aantal gratis beschikbare excursies in die periode en hebben die gesteld op tien stuks.** We hanteren wederom de regel "wie het eerst komt het eerst maalt".

Vanaf **1 januari 2012** kunt u nog wel op excursie naar deze boerderij voor de excursies "beleef het nieuwe leven op de boerderij" en "van kalf tot melk in de kan" **maar is dit voor eigen rekening. Houd hier bij de inschrijving rekening mee.** De kosten per leerling bedragen ± € 3,60 per leerling inclusief BTW. Maak hier duidelijke afspraken over met de boerderij. U ontvangt van de boerderij een factuur.

Dierenweide Vreugd en Rust

Sinds 2003 werkt de gemeente Leidschendam-Voorburg op deze dierenweide samen met stichting de Compaan. Dagelijks komen een 6-tal cliënten met een begeleider de verzorging van de dieren en het terrein verrichten.

Op alle kinderboerderijen zijn extra handen altijd hard nodig. De beheerders zijn dan ook op zoek naar vrijwilligers. Wie graag op een boerderij wil werken, een paar uur per week, is van harte welkom. Contactgegevens van de diverse kinderboerderijen vindt u achter het tabblad "Extra".

Terugblik 2010-2011

Terugblik

De excursies naar Boerderij Akkerlust zijn de scholen goed bevallen. In totaal 30 groepen zijn in schooljaar 2010-2011 op excursie naar deze boerderij geweest. Ook de extra activiteiten in het afgelopen schooljaar, zoals een bezoek aan de MS. Watervlo en het project Sarah's Wereld, konden op veel belangstelling rekenen. Alle beschikbare ruimte was bezet!

Overzicht deelname NME-activiteiten

Activiteiten	2004 2005	2005 2006	2006 2007	2007 2008	2008 2009	2009 2010	2010 2011
Aantal vrijwilligers NME	14	14	14	17	17	19	18
Aantal vrijwilligers Dierenweide	8	11	12	12	12	11	11
Aantal excursies	207	179	176	188	164	173	210
najaar-excursies	72	36	47	25	28	25	32
voorjaar-excursies	135	143	129	163	138	148	178
Aantal deelnemende leerlingen	5216	±4600	4500	±4800	±4200	±4300	±5200
Aantal malen leskisten uitgeleend	170	159	156	155	158	138	122
Deelnemers Boomfeestdag (kinderen)	± 90	-	± 100	± 140	± 140	± 140	±140
Materiaalzending voorjaarstakken	105	89	95	80	77	85	75
Materiaalzending paddestoelen	75	73	96	82	74	97	86
Materiaalzending vlinders	8	8	11	9	7	8	-
Deelname Reinwaterboot				± 110	± 460	-	±455
Deelname Sarah's Wereld				-	-	-	±240

Inschrijving excursies

Het excursieaanbod heeft duidelijk in een behoefte voorzien. Er zijn weer veel excursies ten uitvoer gebracht (zie tabel pag. 8). In september 2010 was het voor het eerst mogelijk om met groep 8 de waterexcursie in die maand te doen. De vrijwilligers van De Groene Basis vinden de omstandigheden voor deze excursie dan nog zeer geschikt en voor de planning van hun excursies helpt het om meer spreiding van hun inzet te verkrijgen. Het maakt de planning van de overige excursies een stuk makkelijker. Om die reden is besloten om de waterexcursie alleen nog maar aan het begin van het nieuwe schooljaar aan te bieden. U heeft i.v.m. deze nieuwe aanpak voor de zomervakantie van ons een inschrijfformulier ontvangen waarmee u kunt aangeven van de excursiemogelijkheid in september gebruik te willen maken. Er zijn al een flink aantal aanmeldingen binnen.

M.b.t. het verloop van de excursies in het voorjaar van 2012 wordt u in december van dit jaar nader geïnformeerd

Leskistenuitleen

De nieuwe locatie en tijden van de uitleen van de leskisten zijn bij een ieder bekend. Helaas kan de uitleen van de leskisten alleen nog maar in het eerste deel van schooljaar 2011-2012 plaatsvinden. Vanaf **1 januari 2012** is vanuit de gemeente geen capaciteit meer beschikbaar voor de uitleen. De kisten blijven voorlopig in depot staan. Te zijner tijd wordt bepaald wat we met deze kisten gaan doen. Ze worden niet weggegooid in ieder geval

Boomfeestdag

De alweer 55-ste editie van deze landelijke dag vond dit jaar plaats in de wijk Duivenvoorde. Deelnemende scholen waren: De Trampoline, De Zonnewijzer, De Springplank, De Maria Bernadette en De Wegwijzer met in totaal ± 140 leerlingen. Door De Groene Basis was wederom een leuke educatieve route door de wijk uitgezet. Alle bekende ingrediënten waren ook in deze editie verwerkt zoals: determinatie opdracht met de hoogwerker, stammen zagen en jaarringen tellen, planten van bomen en heesters en de afsluitende barbecue. De organisatie van de boomfeestdag is een coproductie tussen de gemeente en De Groene Basis.

Zoals in de inleiding aangegeven is aan de viering van Boomfeestdag vanuit de gemeente Leidschendam-Voorburg in het kader van het NME-jaarprogramma een eind gekomen.

Materiaalzendingen

Op de materiaalzendingen Champignons en Takkenpakket is in schooljaar 2010-2011 goed ingeschreven. Of en hoeveel scholen nog aan de vlinderkweek deelnemen is langzaam aan ons zicht onttrokken. Er komen nog maar minimaal declaraties bij ons binnen. We hopen dat er toch nog volop vlinders worden gekweekt. Het is een leerzame en leuke activiteit! Helaas geldt voor deze materiaalzending dat vanaf **1 januari 2012** de kosten niet meer worden vergoed. U kunt dan ook de leskist Vlinders en de Vliegkooi niet meer lenen. Ook het takkenpakket met lesbrief komt te vervallen. U kunt komende herfst nog wel intekenen op de materiaalzending Champignons.

Natuur aan de Basis

In de NME- enquête, die eind schooljaar 2009-2010 is gehouden, is u gevraagd naar het gebruik en waardering voor het gratis abonnement op Natuur aan de Basis dat u van ons ontvangt. De uitkomst van de enquête was voor ons aanleiding om het collectieve abonnement op te zeggen. U heeft echter gedurende het afgelopen schooljaar dit blad toch nog ontvangen, dit had te maken met de opzegtermijn van het abonnement.

Jaarprogramma 2011-2012

Jaarprogramma 2011-2012

Tot aan **31 december 2011** is Anneke Rikhof de contactpersoon voor de coördinatie van de uitvoering van het NME-jaarprogramma. U kunt met haar in contact komen via email NME@leidschendam-voorburch.nl of via tel 06-53259583. Marjoleine Peters is tot **31 december 2011** aanspreekpunt voor de meer algemene vragen over het NME-jaarprogramma zoals de deelname aan het project Sarah's Wereld. Marjoleine is te bereiken via email NME@leidschendam-voorburch.nl en telefonisch onder nummer 14 070.

Zoals in het voorgaande beschreven is dit het laatst NME-jaarprogramma dat u van ons ontvangt. U krijgt van ons in **december 2011** een boekje met adressen en informatie waarmee u zelf aan de slag kan gaan op het gebied van Natuur Onderwijs. Wij gaan ervan uit dat er dan ook meer duidelijkheid is m.b.t. de werkzaamheden van De Groene Basis. We zijn voor u nog een aantal zaken aan het onderzoeken die mogelijk een alternatief kunnen bieden voor o.a. de leskistenuitleen. Het is echter nu nog te vroeg om hier op in te gaan, duidelijk is wel dat deze alternatieven niet zo decentraal zullen zijn als de wijze waarop het programma nu is ingestoken en er zullen kosten aan verbonden zijn!

Met algemene vragen over NME en het NME-jaarprogramma 2011 - 2012 kunt u tot einde schooljaar 2011 - 2012 bij ons terecht via de in dit programma vermelde e-mailadres en telefoonnummers.

Hoofdstuk 2

Excursies

Voor elke leeftijdsgroep binnen het onderwijs zijn er excursies. In dit hoofdstuk leest u welke excursies er mogelijk zijn en wat er allemaal bij komt kijken.

Het excursieaanbod is onder te verdelen in **begeleide** en **niet begeleide** excursies. Een aantal excursies zijn beschikbaar in het najaar, andere in het voorjaar en een aantal het hele jaar door maar meestal niet in december, januari en februari.

Ook dit schooljaar kunt u op excursie naar Boerderij Akkerlust. Vanaf de start van het nieuwe schooljaar tot **31 december** kunnen nog tien groepen 6 en 7 op kosten van de gemeente de excursie “van kalf tot melk in de kan” doen. **Let wel:** wie het eerst komt het eerst maalt! Vanaf **1 januari 2012** blijft de mogelijkheid om op excursie te gaan op deze boerderij, echter de kosten zijn voor rekening van de school en bedragen ± **€ 3,60** per deelnemende leerling incl. BTW. Facturering door Boerderij Akkerlust gaat rechtstreeks aan de school. De contacten m.b.t. deze excursies verlopen via de boer en boerin van deze boerderij. Vanaf **1 januari 2012** heeft de gemeente hier dus geen rol meer in. **Maak vooraf duidelijke afspraken met de boerderij over de kosten.**

Vrijwilligers van Stichting De Groene Basis verzorgen voor iedere groep van het basisonderwijs een begeleide excursie. Dit excursieaanbod omvat o.a. een bezoek aan de kinderboerderij (Pronke Pauw excursie), Kriebel, Sloopjes, Schoolplein, Herfstwandeling, Natuurtuin, Vogeles en waterexcursie. Bij deelname aan al deze excursies is aan het einde van de basisschool sprake van (basis) ecologische kennisvorming. De excursies vinden deels op locatie en deels in de directe omgeving van de school plaats.

De coördinatie van de door De Groene Basis begeleide excursies wordt tot aan **31 december 2011** verzorgd door Anneke Rikhof. Het rooster van de voorjaarsexcursies wordt ook nog in december gemaakt en aan u verstuurd vanuit de gemeente. De coördinatie van de door De Groene Basis uitgevoerde voorjaarsexcursies zal anders verlopen. In principe is een vrijwilliger bereid gevonden om deze taak op zich te nemen. In **december 2011** wordt u hier nader over geïnformeerd. Wij hopen dan naam en contactgegevens aan u bekend te kunnen maken.

Op Stadskinderboerderij Essesteijn kunt u terecht voor een aantal niet begeleide excursies. Aan de hand van lesmateriaal gaat de groep zelfstandig aan de slag op het terrein van de boerderij. Naast excursies met aandacht voor boerderijdieren is er een excursie “Wat wordt het vandaag voor weer” en de excursie “Leven en werken op het land”.

Praktische zaken

Praktische zaken – Inschrijven

U kunt tot 2 september 2011 inschrijven op de excursies. Zodra de inschrijvingen zijn verwerkt ontvangt u van ons de roosters zowel via de post alsook via de e-mail. Inroostering van de excursies gebeurt op basis van volgorde van binnenkomst dus wees er snel bij!

Benodigheden

Bij een aantal excursies krijgt u van te voren lesmateriaal toegezonden, bij weer een aantal andere behoren excursiematerialen. Lesmateriaal krijgt u van te voren via de post toegezonden. Op dit moment is niet duidelijk of de excursiematerialen, net als in de twee voorgaande jaren, weer bij u op school bezorgd en opgehaald gaan worden. Ook hierover wordt u in **december van dit** jaar nader geïnformeerd. Het wordt op prijs gesteld als u zowel het les alsook het excursiemateriaal van te voren, ter voorbereiding op de excursie, alvast even doorneemt! Dit geldt zowel voor de excursies van De Groene Basis, de excursies op

Stadskinderboerderij Essesteijn alsook de excursies op Boerderij Akkerlust. Voor de door de Groene Basis begeleidde excursies "Pronke Pauw" en "Vogels" moet u zeker, ter voorbereiding, het toegestuurd lesmateriaal van te voren in de klas behandelen! Zonder deze voorbereiding heeft het weinig zin om de excursie ten uitvoer te brengen.

Bruikleenverklaring

Met de komst van de bezorg en retourservice is het gebruik van de bruikleenverklaring komen te vervallen. In geval van (grote) schade of vermissing blijft u echter wel aansprakelijk voor de ontstane schade!

Controleren

Elke krat met excursie-materialen is voorzien van een materialenlijst. Aan de hand van deze lijst wordt u verzocht te controleren of de krat volledig is. Zowel bij het bezorgen als bij het ophalen. Indien de krat niet compleet is, kunt u dit doorgeven aan de bij de excursie vermelde contactpersoon of via e-mail: nme@leidschendam-voorburch.nl

Voorbereiding

Van de leerkracht wordt verwacht dat hij of zij de excursie goed voorbereid. In het bijzonder de "Vogelexcursie" moet aan de hand van het van te voren toegezonden lesmateriaal worden voorbereid. Het heeft zonder deze voorbereiding nauwelijks zin om de excursie ten uitvoer te brengen. De vrijwilligers van De Groene Basis behouden zich het recht voor om van de uitvoering van de excursies af te zien als blijkt dat de excursie niet is voorbereid.

Begeleiding

Op het moment van de uitvoering van de (begeleide) excursies, zowel die van De Groene Basis als die op Boerderij Akkerlust, zijn de vrijwilligers of de leden van de familie van Boeheimen inhoudelijk verantwoordelijk. De verantwoordelijkheid voor de orde ligt primair bij de leerkracht van de bewuste groep. Onder andere om die reden is assistentie van een aantal ouders bij de meeste excursies gewenst.

Met ingang van schooljaar 2010-2011 is de assistentie van ouders bij de excursies "Water" (gr 8) en "Schoolplein" (gr 5) **niet langer verplicht**. Belangstellende ouders blijven welkom.

Ziekte en regen

Het kan altijd gebeuren dat 's morgens blijkt dat de leerkracht ziek is of dat het ontzettend hard regent. Op zo'n moment kan de school beslissen dat de excursie niet door gaat. Om dit door te geven kan men bellen naar de vermelde contactpersonen.

Natuurlijk kan het ook voorkomen dat een excursie niet doorgaat vanwege ziekte van een vrijwilliger of dat zij vinden dat het weer te slecht is. U wordt daarover uiteraard zo tijdig mogelijk geïnformeerd.

Tussentijds wijzigen

Als de inschrijvingen voor de excursies eenmaal in het excursierooster verwerkt zijn, is het moeilijk om nog veranderingen in het rooster aan te brengen. Dit heeft vooral te maken met de beperkte grootte van het vrijwilligersbestand. Het verzoek is dan ook om afzeggingen en verzoeken tot wijzigen zo snel mogelijk door te bellen naar de contactpersoon of, tot 31 december 2011, nme@leidschendam-voorburch.nl. Daarmee wordt de kans vergroot dat wijzigingen toch mogelijk zijn. Om die reden is bij het intekenformulier 'Excursies' een tabel toegevoegd met de mogelijkheid van het vermelden van afwijkende vakantie tijden, studiedagen, schoolreisjes, etc.

Wijzigingen in het rooster moeten altijd eerst met de vrijwilligers besproken worden. Het kan daarom soms even duren voordat u reactie krijgt op uw verzoek.

Beschrijving van de begeleide excursies “De Groene Basis”

Dierenweide Rusthout - Groep 1 en 2 Pronkepauw

Na een verhaal over de pauw die de ogen op zijn veren kwijt is, gaan de kleuters aan de slag om de ogen voor hem terug te verdienen. Dit doen ze door een aantal zintuig-spelletjes te spelen. De leerkracht leest van te voren in de klas het verhaal van meneer de Pauw voor. (wordt toegezonden)

Periode:	maart tot aan de zomervakantie
Startlocatie:	de klas is op de afgesproken tijd op de Dierenweide Rusthout aanwezig
Meenemen:	geen brood, eventueel wel groente- en fruitresten
Begeleiding:	2 NME-vrijwilligers
Zelf regelen:	ten minste 1 ouder per 5 kinderen
Lespakket:	het verhaal van mijnheer de Pauw wordt van te voren toegestuurd
Materialen:	zijn ter plekke aanwezig
Tijdsduur:	circa 1 uur (excl. reistijd)

Kriebel - Groep 3

De kinderen gaan in de omgeving van de school op zoek naar allerlei insecten. Met elkaar worden de vondsten bekeken en besproken. Afsluitend wordt er een toepasselijk verhaal voorgelezen.

Periode:	april tot aan de zomervakantie
Startlocatie:	in de klas
Begeleiding:	1 NME-vrijwilliger per ± 10 kinderen
Zelf regelen:	één ouder per groep, max. 10 kinderen per groep
Lespakket:	geen
Materialen:	één kunststof krat met materialen, wordt bezorgd
Tijdsduur:	1 uur

Slootjesexcursie - Groep 4

In groepen wordt met netjes in een sloot gevestigd. Dit gebeurt in de onmiddellijke nabijheid van de school. De vangsten worden op de locatie met elkaar besproken. Onderdeel van het excursiemateriaal is een aquarium waarin de vangst van de dag in de klas nog kan worden bekeken en besproken.

Periode:	eind april t/m einde schooljaar
Startlocatie:	in de klas
Begeleiding:	2 NME-vrijwilligers per groep
Zelf regelen:	2 a 3 ouders
Lespakket:	geen
Materialen:	netjes, binoculair, aquarium, niet zwaar, wordt bezorgd Het aquarium uiterlijk één week na de excursie inleveren.
Tijdsduur:	circa 1,5 uur

Schoolplein - Groep 5

Het schoolplein vormt het uitgangspunt om rondom de school alle facetten van de natuur te onderzoeken aan de hand van opdrachten. Onderdeel van het excursiemateriaal is een glazen wormenbak. Zo kunnen de gevangen wormen nog een aantal dagen in de klas worden bekeken.

Periode:	april tot aan de zomervakantie
Startlocatie:	in de klas, leerkracht bereid excursie voor en kopieert de opdrachten en vormt groepjes
Begeleiding:	2 NME-vrijwilligers per groep
Zelf regelen:	n.v.t.
Lespakket:	lespakket zit bij de excursie-materialen
Materialen:	diverse materialen, niet zwaar, wordt bezorgd De wormenbak uiterlijk één week na de excursie inleveren. Opdrachten zelf kopiëren.
Tijdsduur:	circa 1,5 uur

Herfstwandeling - Groep 5

Een natuurwandeling in de buurt van de school. Er wordt tijdens de wandeling specifiek gebruik gemaakt van de zintuigen. Paddestoelen, het verkleuren en vallen van de bladeren zijn een paar onderwerpen.

In deze excursie is een spelelement verweven, waardoor de kinderen zelf aan het denken worden gezet.

Periode:	oktober-november
Startlocatie:	in de klas of op een vooraf afgesproken locatie
Begeleiding:	1 NME-vrijwilliger per ± 10 kinderen
Zelf regelen:	één ouder per groep, max. 10 kinderen per groep
Lespakket:	geen
Materialen:	tas om gevonden materialen mee te nemen (zelf meenemen)
Tijdsduur:	1 à 1,5 uur

Natuurtuin Rusthout - Groep 6

De leerlingen bekijken een klein stukje natuur met veel aandacht voor wilde planten. Samen met een NME-vrijwilliger gaan de leerlingen op ontdekkingsstocht door het park.

Periode:	april tot aan de zomervakantie
Startlocatie:	klas is op de afgesproken tijd aanwezig in natuurpark Rusthout (verzamelen bij ingang dierenweide). Aangepaste kleding i.v.m. brandnetels etc!
Begeleiding:	1 NME-vrijwilliger per ± 10 kinderen
Zelf regelen:	één ouder per groep (max. 10 kinderen per groep)
Tijdsduur:	circa 1 uur (exclusief reistijd)

Weidevogels en/of bosvogels - Groep 7

De kinderen gaan met verrekijkers op pad om vogels te bekijken. De meest geschikte locatie is het laarzenpad. Verzamelen aan het eind van de Tuinenlaan. Voor Leidschendam Zuid en Stompwijk is dat de Starrevaartplas. De kinderen gaan per fiets naar de excursielocatie.

Periode:	april-mei, 's morgens
Startlocatie:	de klas is op aanvangstijd aanwezig op de afgesproken locatie (Tuinenlaan, parkeren op parkeerplaats begraafplaats/crematorium. Starrevaartplas, parkeren op parkeerplaats hoek Kniplaan-Meeslouwerweg)
Begeleiding:	1 NME-vrijwilliger per ± 10 kinderen
Zelf regelen:	ten minste één ouder per groep (max. 10 kinderen per groep)
Vorbereiding:	de leerkracht behandelt het lesboekje + cd met vogels en zang vooraf op school
Lespakket:	lesboekje + cd met vogelgeluiden wordt toegestuurd
Materialen:	verrekijkers worden door de NME-vrijwilligers meegenomen (niet ophalen)
Tijdsduur:	1 à 1,5 uur (exclusief reistijd)
Let op:	het dragen van laarzen en lange broek is verplicht (ongeacht weersomstandigheden) in verband met muggen en moerassige omgeving

Water - Groep 8

Bij een sloot in de buurt van de school wordt aan de hand van opdrachten gekeken naar zaken als bodem, water, planten en diertjes. Door het uitvoeren van chemische proefjes kunnen de kinderen een water-rapport samenstellen en de sloot een kwaliteitsbeoordeling geven.

Periode:	september!
Startlocatie:	in de klas
Begeleiding:	3 NME-vrijwilligers per groep van maximaal 30 leerlingen
Zelf regelen:	n.v.t.
Vorbereiding:	de leerkracht kopieert voor max. 8 groepjes de opdrachten
Lespakket:	lespakket wordt toegestuurd zelf voldoende exemplaren maken
Materialen:	leskist (incl. netjes e.d.), zwaar, wordt bezorgd
Tijdsduur:	circa 1,5 uur

Beschrijving van de begeleide excursies Boerderij Akkerlust

Beleef het nieuwe leven op de boerderij – Groep 3 – 4 (vanaf 1 januari 2012 voor eigen rekening)

In deze excursie maken de leerlingen eerst kennis de boer of boerin en daarna met de lammetjes en kalfjes die in het voorjaar zijn geboren. Voor de durfals is er de kans om de kalfjes aan je vingers te laten sabbelen, mogen de lammetjes geaaid worden en krijgen de paplammeren een flesje melk. De boer of boerin verteld van over de dieren op de boerderij en hun verzorging en mag er van de verse melk geproefd worden (is eerst gekoeld en gefilterd). En heel misschien, als er tijd over is, mag de pony geaaid en geborsteld worden!

Periode:	van half maart t/m half juni
Startlocatie:	Boerderij Akkerlust, Stompwijkseweg 55a, Leidschendam (Stompwijk)
Begeleiding:	door boer of boerin
Zelf regelen:	1 ouder per 7 leerlingen
Lespakket:	wordt vooraf toegezonden
Materialen:	beschikbaar op de boerderij
Tijdsduur:	circa anderhalf uur (excl. reistijd). Korte voorbereiding in de klas!

Van kalf tot melk in de kan – Groep 6 – 7 (vanaf 1 januari 2012 voor eigen rekening)

Na kennismaking met de boer of boerin vindt een rondgang over de boerderij plaats. De leerlingen gaan bij de koeien kijken, ruiken en voelen wat ze eten en zien waar de poep terecht komt. De cyclisch “mest-kelder-gras-groeien-eten-melkgift-poepen-enz” wordt besproken. Dan gaat het verder naar de melkput, kijken waar de koeien gemolken worden, laten zien waar de melktank staat, dat daar de melk inzit die naar de fabriek gaat. Dan naar de kalfjes, ze laten sabbelen op de hand (als ze durven). Er mag ook van de verse melk geproefd worden (is eerst gekoeld en gefilterd).

Periode:	het gehele jaar
Startlocatie:	Boerderij Akkerlust, Stompwijkseweg 55a, Leidschendam (Stompwijk)
Begeleiding:	door boer of boerin
Zelf regelen:	1 ouder per 10 leerlingen
Lespakket:	wordt vooraf toegezonden
Materialen:	beschikbaar op de boerderij
Tijdsduur:	circa anderhalf uur (excl. reistijd). Korte voorbereiding in de klas!

Op bezoek bij de boerderij - Groep 1 t/m 4

Na ontvangst door de dierenverzorger, maken de kinderen kennis met de dieren die op de boerderij wonen. Dit gebeurt op speelse wijze met behulp van opdrachtkaarten.

Periode:	oktober/november
Startlocatie:	Stadskinderboerderij Essesteijn
Begeleiding:	door de leerkracht zelf
Zelf regelen:	één ouder per 5 kinderen
Lesmateriaal:	Lesmateriaal staat klaar bij aankomst.
Tijdsduur:	1 uur

Op bezoek bij jonge dieren - Groep 1 t/m 4

Op de kinderboerderij is het in het voorjaar lammertijd. Er liggen allerlei opdrachten klaar om de kinderen kennis te laten maken met de jonge dieren. Ze doen de dieren na, kijken hoe ze drinken en proberen dezelfde geluiden te maken.

Periode:	april
Startlocatie:	Stadskinderboerderij Essesteijn
Begeleiding:	door de leerkracht zelf
Zelf regelen:	één ouder per 5 kinderen
Lesmateriaal:	wordt toegezonden
Tijdsduur:	1 uur
Let op:	geen voer voor de dieren meenemen!

Beschrijving van de niet begeleide excursies

Meneer Pauw - Groep 1 en 2

De groep gaat aan de slag met de Pronkepauw-leskist. Na een verhaal over meneer Pauw die zijn ogen in de veren van zijn staart kwijt is, helpen de kinderen hem deze ogen terug te verdienen. Dit doen ze door een aantal zintuigspelletjes te spelen.

Periode:	april t/m juni
Startlocatie:	Stadskinderboerderij Essesteijn
Begeleiding:	door de leerkracht zelf
Zelf regelen:	één ouder per 5 kinderen
Lesmateriaal:	staat klaar bij aankomst.
Tijdsduur:	1 à 1,5 uur
Let op:	geen voer voor de dieren meenemen!

Op bezoek bij de koe - Groep 3 en 4

Leerlingen ontdekken dat melk niet zomaar uit de supermarkt komt. Een van de opdrachten is het melken van een kunstkoe. Dan merk je al doende dat er toch heel wat voor een pak melk komt kijken.

Periode:	maart/april
Startlocatie:	Stadskinderboerderij Essesteijn
Begeleiding:	door de leerkracht zelf
Zelf regelen:	één ouder per 5 kinderen
Lesmateriaal:	wordt toegezonden
Let op:	geen voer voor de dieren meenemen!

Op bezoek bij het schaap - Groep 3 en 4

In mei worden de schapen geschoren. De wol wordt bewaard voor de leerlingen. Er zijn knutselopdrachten met wol en oefenen op een echt spinnewiel kan ook.

Periode:	mei/juni
Startlocatie:	Stadskinderboerderij Essesteijn
Begeleiding:	door de leerkracht zelf
Zelf regelen:	één ouder per 5 kinderen
Lesmateriaal:	wordt toegezonden
Tijdsduur:	1 à 1,5 uur
Let op:	geen voer voor de dieren meenemen!

Op bezoek bij bijen - Groep 5 t/m 8

In mei en juni zijn de bijen altijd heel actief. De leerlingen brengen een bezoek aan de bijenstal en leren veel over het bijenleven. Ze mogen ook honingproeven en een echte imkerkap op. Lesmateriaal wordt tenminste 1 week van te voren naar de school gestuurd. Leerlingen werkboekjes moeten door de school zelf gekopieerd worden. Voldoende pennen en potloden meenemen!

Periode:	mei/juni
Startlocatie:	Stadskinderboerderij Essesteijn
Begeleiding:	door de leerkracht zelf
Zelf regelen:	één ouder per 5 kinderen
Lesmateriaal:	wordt toegezonden
Tijdsduur:	1 à 1,5 uur
Let op:	geen voer voor de dieren meenemen!

Leven en werken op het land - Groep 5 t/m 8

Op de boerderij vonden vroeger diverse werkzaamheden plaats zoals: touwdraaien, waterscheppen en een juk dragen. De kinderen gaan in groepjes aan het werk met deze ambachten.

Periode:	half september t/m december
Startlocatie:	Stadskinderboerderij Essesteijn
Begeleiding:	door leerkracht zelf
Zelf regelen:	één ouder per 5 kinderen
Lesmateriaal:	wordt bij aankomst uitgereikt.
Lesmateriaal:	wordt tenminste 1 week van tevoren naar de school gestuurd. Leerlingen werkboekjes moeten door de school zelf gekopieerd worden. Voldoende pennen en potloden meenemen.
Tijdsduur:	1 à 1,5 uur

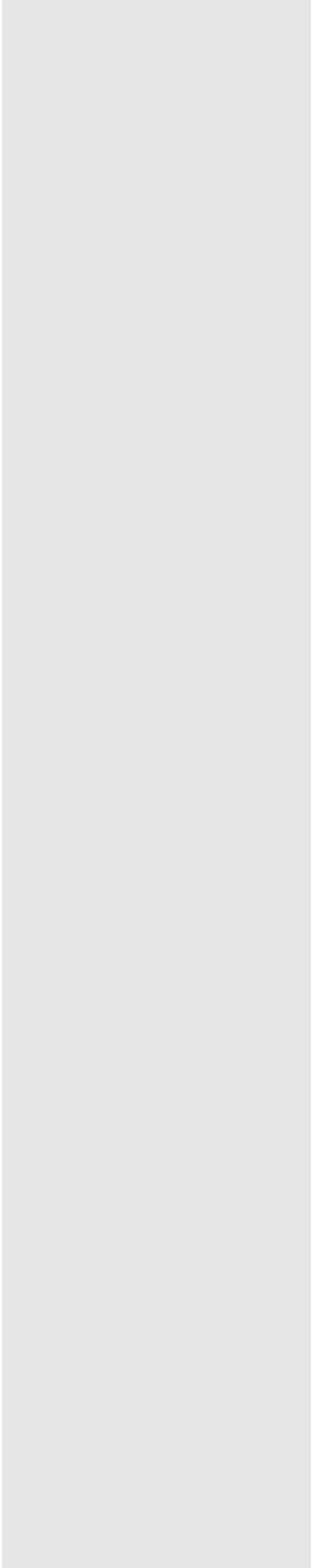
Wat wordt het vandaag voor weer - Groep 5 t/m 8

De relatie tussen het weer, de natuur en de boerderij wordt duidelijk door de opdrachten. Kinderen leren werken met de weerinstrumenten van een echt weer station. Lesmateriaal wordt uitgereikt bij aankomst. Voldoende pennen en potloden meenemen!

Periode:	maart t/m juni
Startlocatie:	Stadskinderboerderij
Begeleiding:	door de leerkracht zelf
Zelf regelen:	één ouder per 5 kinderen
Lesmateriaal:	wordt toegezonden
Tijdsduur:	1 à 1,5 uur
Let op:	geen voer voor de dieren meenemen!

Contactpersoon: Anneke Rikhof van de Bosch (gemeente Leidschendam-Voorburg), 06-5325 9583

E-mail: nme@leidschendam-voorburg.nl (Tot 31 december 2011)

Hoofdstuk 3

Leskisten

Zoals eerder in dit programma aangegeven heeft de uitkomst van de kerntaken discussie verstrekkende gevolgen voor het NME-jaarprogramma. Vanaf **1 januari 2012** houdt dit programma op te bestaan. Een aantal onderdelen uit het NME-jaarprogramma stoppen direct met ingang van **1 januari 2012**. **Dit geldt in het bijzonder voor de uitleen van de leskisten!** U kunt dus nog intekenen op leskisten tot aan het **eind van 2011** en daarna niet meer. De kisten blijven voorlopig in depot staan, t.z.t. komt er duidelijkheid over een nieuwe bestemming.

Leskisten zijn al jaren erg populair op de basisschool. Dat is niet zo verwonderlijk. De kisten zijn immers themagericht en bevatten les- en doemateriaal. Met behulp van de bijbehorende docentenhandleiding kan de leerkracht zonder al te veel voorbereiding zowel binnen als buiten aan de slag. Op deze manier kunnen onderwerpen dieper worden uitgewerkt en meer aanschouwelijk worden gemaakt. Het aanbod is vrij uitgebreid, u leest er alles over in de beschrijvingen.

De praktische kant komt hieronder natuurlijk ook aan bod. Om leskisten te lenen, is het aanstellen van een NME-contactpersoon, de beschikbaarheid van een algemeen e-mail adres van de school en, indien beschikbaar, van de NME-contactpersoon verplicht!. Dit omdat het van het belang is om een aanspreekpunt binnen de school te hebben als het gaat om NME-zaken. Indien uw school nog geen contactpersoon heeft of er een wijziging is, kunt u dit doorgeven met het wijzigingsformulier achter het tabblad 'formulieren'.

Nieuwe leskist

In totaal 16 Leidschendam-Voorburgse basisscholen zijn of worden de komende tijd voorzien van zonnepanelen op het dak van de school. Deze panelen worden geplaatst n.a.v. van het gemeentelijk klimaatplan en de hieraan verbonden uitvoeringsmaatregel "Frisse en Duurzame scholen". Naast een display dat in de school komt te hangen waarop te zien is hoeveel energie de panelen produceren en hoeveel CO₂ uitstoot wordt voorkomen kunnen leerlingen nu ook zelf aan de slag om te monitoren hoe duurzaam hun school is. Voor dit doel en om de leerlingen meer achtergrond informatie te geven over nut en noodzaak van zonnepanelen, duurzame energie en (binnen)klimaat is de leskist "energieke scholen" opgenomen in het leskisten aanbod. Deze leskist wordt in de index vermeld met "**Nieuw!**". In de index vindt u verder de gebruikelijke korte beschrijving van deze leskist. De leskist is bedoeld voor leerlingen van groep 5 t/m 8.

Inschrijven

Inschrijven kan op het leskisten-formulier dat u vindt achter het laatste tabblad. De inschrijvingen worden op volgorde van binnenkomst behandeld. Vanaf schooljaar 2009 - 2010 is de standaard uitleen periode gesteld op 3 weken. Mocht u de leskist voor meerdere groepen willen gebruiken dan kunt u dit aan geven en wordt de uitleen periode aangepast! Van een aantal leskisten zijn om die reden extra exemplaren gekocht. Er wordt daarbij zoveel mogelijk rekening gehouden met de door de school aangegeven voorkeursperiodes. Na opgave ontvangt de NME-contactpersoon een rooster met de exacte uitleendata. **Uiterste inleverdatum van de inschrijfformulieren is vrijdag 2 september 2011.**

Bruikleenverklaring

De gemeente wil de leskistenuitleen zo laagdrempelig mogelijk houden. Daarom is er voor gekozen om geen borg te vragen. In plaats daarvan is er een overeenkomst van bruikleen opgesteld. Op deze wijze kunnen alle kisten, ook degene die een hoge waarde vertegenwoordigen, op een makkelijke manier worden uitgeleend. Bij het afhalen van de leskisten treft u 2 exemplaren van de bruikleenverklaring aan. U wordt verzocht het door u ondertekende exemplaar achter te laten. Het "exemplaar leerkracht" is bedoeld als reminder voor de retourdatum! Maar we willen graag dat u bij het retourneren van de kist dit exemplaar ook weer inlevert. Met het inleveren van de bruikleenverklaring " exemplaar leerkracht" wordt voor ons zichtbaar wie wat heeft ingeleverd. **Bij voorbaat dank voor uw medewerking!**

Controleren

Tijdens de zomervakantie zijn alle leskisten gecontroleerd en weer compleet gemaakt. Het blijft wenselijk dat u zelf de leskist goed controleert bij aankomst en waarneer ze weer ingeleverd worden. Gebreken en/of vermissingen kunt u melden via: nme@leidschendam-voorburg.nl (Tot 31 december 2011)

Praktische zaken

Beschrijving van de leskisten

Tussentijds wijzigen

Het kan natuurlijk altijd gebeuren dat u een bepaalde leskist, wegens ziekte of andere oorzaak, toch niet wilt lenen. Het verzoek is dan om dit, bij voorkeur per mail, tijdig door te geven aan de vermelde contactpersoon. Zo kan een andere school profiteren van de vrijgekomen uitleenperiode.

Openingstijden en adres

De leskisten kunt u afhalen en retourneren op de Gemeente werf, Nieuwe Havenstraat 3 te Leidschendam. U komt bij de Nieuwe Havenstraat, komend vanuit Voorburg via het Oosteinde, kruising Dr. v.d. Stamstraat/Oude Trambaan. Bij de Fina benzine pomp rechtsaf, gelijk weer rechts en daarna weg volgen, bocht naar links en naar 30 meter aan de linkerhand ligt de Gemeente werf (vlak voor het afval brengstation van Avalex). Komend vanuit Leidschendam via Voorburgse weg, linksaf bij de kruising met de Dr. V.d. Stamstraat over steken bij kruising Dr. v.d. Stamstraat/Oude Trambaan/Oosteinde, eerste straat rechts en daarna weg volgen, bocht naar links en naar 30 meter aan de linkerhand ligt de Gemeente werf (vlak voor het afval brengstation van Avalex).U kunt de leskisten ophalen op donderdagen van 12.00 tot 16.00 uur en retourneren op dinsdagen van 12.00 tot 16.00 uur.

Natuurkist Krekels en Kriebelbeesten – Peuters/groep 1 en 2

Peuters willen spelen, ontdekken, leren en genieten. Hun leefwereld wordt langzaam groter en vooral buiten is dan ook van alles voor hen te beleven. Beestjes en bloemen zoeken en bekijken, spulletjes verzamelen, kijken, voelen en ervaren. In de kist zitten allerlei materialen om leerkracht en peuters te ondersteunen bij deze ontdekkingsstocht. Bij de kist wordt een beschrijving geleverd, waarin de materialen kort worden toegelicht.

Periode: sept-okt en april-juli

Uitleentermijn: 3 weken

Omvang: grote plastic kist, ophalen met de auto

Ontdekdoos Lieveheersbeestje - Peuters/groep 1 en 2

Met deze ontdekdoos beleven de kinderen één van hun eerste natuurbelevingen. Het lieveheersbeestje wordt door de peuters als een heel lief diertje ervaren. Met behulp van een voorleesverhaal met poppenspel, vloer-tel-domino-spel, kleurplaat, liedjes etc, leren de peuters van alles over waar dit beestje leeft en overwintert, welke verschillende soorten er zijn, hoe ze zich voorplanten etc. Ook is het mogelijk om samen met de peuters huisjes te maken voor de lieveheersbeestjes. De ontdekdoos is voorzien van een duidelijke handleiding.

Periode: sept-okt en april-juli

Uitleentermijn: 3 weken

Omvang: kleine houten kist, kan met de fiets gehaald worden

Ontdekdoos Zand en stenen - Peuters/groep 1 en 2

Met deze doos ontdekken de peuters dat zand uit heel kleine steentjes bestaat en dat er verschillende soorten en vormen van steen bestaan. De peuters kunnen ervaren en verkennen wat je allemaal met zand en stenen kunt doen. De peuter gebruikt zijn zintuigen: kijken, voelen, horen en ruiken!

De ontdekdoos bevat o.a: een duidelijke handleiding, kleine en grote stenen, bouwstenen, versjes, kleurplaten etc.

Periode: gehele jaar

Uitleentermijn: 3 weken

Omvang: een iets grotere doos dan de andere ontdekdozen!

Ontdekdoos Zintuigen - Peuters/groep 1 en 2

Leerlingen ontdekken hun zintuigen door ze bewust te gebruiken. De kist bevat een docentenhandleiding met uitgewerkte lessuggesties om te horen, ruiken, voelen, kijken en te proeven. Met onder andere luister-memo-ry, geluidenbingo, een voeldoos, een voelhangbord en geluidskokers worden het leuke lessen.

Periode: gehele jaar

Uitleentermijn: 3 weken

Omvang: kleine houten kist, kan met de fiets worden gehaald

Ontdekdoos Natuur - Peuters/groep 1 en 2

Kinderen ontdekken met hun zintuigen en aan de hand van spelvormen de natuur om hen heen. Bladeren, stenen en veren. Allemaal dingen die de kinderen graag vinden en bewaren. Over het gevonden materiaal valt veel te vertellen. Het leent zich vaak ook uitstekend om te sorteren op kleur, vorm of andere eigenschappen. Daarna maak je samen een mooie doos, een seizoenstafel of een mooie dingenkast. In de kist zit onder andere een docentenhandleiding, een kleurplaat, een voeldoos, een laken en een prentenboek.

Periode: gehele jaar

Uitleentermijn: 2 weken

Omvang: kleine houten kist, kan met de fiets worden gehaald

Ontdekdoos Water - Peuters/groep 1 en 2

Het doel is om kinderen al spelende water te laten voelen en te laten ontdekken wat je allemaal met water kunt doen. Er wordt gestart met een kringgesprek over eenden. Dit gebeurt met behulp van een prentenboek, een speelgoed-eend, een bak met water en een doosje met veren. Daarna komen de ontwikkeling van de kikker en het onderwerp drijven/zinken op een speelse manier aan bod. De lessen worden beschreven in de docentenhandleiding.

Periode: gehele jaar

Uitleentermijn: 3 weken

Omvang: kleine houten kist, kan met de fiets worden gehaald

Ontdekdoos Paddestoel – Peuters/ groep 1 en 2

Deze doos is ontwikkeld voor peuters, maar ook te gebruiken voor kinderen in de onderbouw. Als belangrijkste doelen kunnen worden genoemd:

-Stimuleren van de bewondering over en de bewondering voor paddestoelen.

-Regels leren over de omgang met paddestoelen.

-Ontdekken waar je paddestoelen kunt vinden.

Veel materiaal, waaronder een poppenspel en paddestoelenpad.

Periode: sept. – nov en mrt - juni

Uitleentermijn: 3 weken

Omvang: kleine houten kist, kan met de fiets gehaald worden

Ontdekdoos Slakken - Peuters/groep 1 en 2

Met de ontdekdoos Slakken maken de peuters kennis met slakken. Zij nemen slakken waar, kijken goed hoe ze eruit zien, hoe slakken bewegen, wat ze eten en welk spoor ze achterlaten.

Incl. materiaal om enkele slakken in de klas te houden.

Periode: sept – nov en mrt- juni

Uitleentermijn: 3 weken

Omvang: kleine houten kist, kan met de fiets gehaald worden

Nijntje Konijn komt op bezoek – Groep 1 en 2

Wat is er leuker dan een echt konijn in de klas? De kinderen verzorgen hem zelf. Een konijnenhok, stro, drinkflesje, een voerbakje met voer, het zit allemaal in de kist. Achtergrondinformatie, verzorgingskaarten, vertelplaten, opdrachtkaarten, een poppenkastverhaal, een memoryspel en een kwartetspel zorgen ervoor dat de kinderen veel over konijnen en hun verzorging leren.

Periode: april t/m juni
 Uitleentermijn: 1 week, van maandag t/m vrijdag
 Omvang: een zware krat, ophalen met de auto
 Let op: deze kist wordt uitgeleend via Stadskinderboerderij Essesteijn.

Pieter de Pier en afval - Groep 1 en 2

Leskist over afval met veel speels materiaal om de scheiding tussen groen en grijs afval duidelijk te maken. Er wordt gewerkt met een handpop van Pieter de Pier. Aan de hand van een verhaal wordt duidelijk wat hij wel (klokkehuis) en niet lust (batterij). Met behulp van Pieter de Pier prikpenningen kun je buiten het zwerfafval bekijken en aangeven wat Pieter wel en niet lekker vindt. Ook komt afval van de natuur aan de orde, daarvoor wordt er naar bodemdierpjes gekeken. Schakelkaartjes, afvalmemory, een voeldoos en een Pieter de Pier-lied zijn de andere ingrediënten van deze leskist.

Periode: gehele jaar
 Uitleentermijn: 3 weken
 Omvang: grote zware kist, ophalen met de auto

Huid en haar-domino - Groep 1 en 2

Dit dierenvoelpad is eigenlijk bestemd voor de onderbouw, maar is ook heel leuk voor alle andere groepen. Het werkt als een dominospel: zoek de juiste huid bij het juiste dier. Kijken, voelen en puzzelen zijn hier de belangrijkste ingrediënten.

Periode: gehele jaar
 Uitleentermijn: 3 weken
 Omvang: kleine lichte kist, kan met de fiets worden gehaald

Slakken - Groep 3 en 4

De leerlingen leren door gebruik van deze leskist alles over de levenswijze van huisjesslakken. De leskist is zo ontworpen dat er zowel klassikaal als in kleine groepjes mee gewerkt kan worden. De opdrachten kunnen doorbeginnende lezertjes zelfstandig gebruikt worden.

De leskist is voorzien van een duidelijke handleiding met achtergrondinformatie en aanwijzingen voor de leerkracht en werkbladen voor de leerlingen. Daarnaast bevat de kist losse (foto)opdrachtkaarten, een zelf ontworpen spel en enkele materialen voor het uitvoeren van opdrachten. Leuke kist!

Periode: september - november en maart - juli
 Uitleentermijn: 3 weken
 Omvang: grote kist, ophalen met auto

Leskist Muizenonderzoek – Groep 6,7 en 8

De muis is een in het wild voorkomend zoogdier in Nederland dat zich eenvoudig laat vangen. De leerlingen maken eerst een werkplan, maken daarna de vallen in orde om ze vervolgens uit te zetten. Ook zoeken ze naar sporen die meegenomen worden de klas in. In de klas worden de muizen en de gevonden sporen goed bekeken waarna een wandplaat gemaakt kan worden. De leerlingen leren veel over de muis en zijn plaats in het ecosysteem. Ze gaan zelf op onderzoek uit en leren de gegevens die ze verzamelen te verwerken. Voor de leerkracht met durf!!!!

Periode: gehele jaar
 Uitleentermijn: 3 weken
 Omvang: plastic koffer, kan met de fiets gehaald worden.

Leskist Meten en Wegen – Bovenbouw

De leskist bevat alle hulpmiddelen om praktisch rekenen in de schoolomgeving vorm te geven. Door eerst te schatten en later te meten wordt het denken in dimensies gestimuleerd. Het omgaan met verschillende instrumenten, zoals stopwatch, rekenmachine, waterpas, boomhoogtemeter enzovoort, versterkt vaardigheden en vergroot de uitdaging om met toegepast rekenen aan de slag te gaan. De begeleidende map bevat instructies voor leerkrachten en opdracht en scoreformulieren voor de leerling.

Periode: gehele jaar
Uitleentermijn: 3 weken
Omvang: plastic koffer, kan met de fiets gehaald worden.

Kaas maken - Groep 7 en 8

Met een paar pakken melk uit de supermarkt (zelf halen) kan u beginnen met het maken van kaas. Een gerijpt eind product zult u niet produceren. Het is een nauwgezet proces en vraagt de nodige aandacht maar dan wordt wel zichtbaar hoe een plas met melk transformeert tot (rauwe)kaas. Leuk om te doen, veel wordt inzichtelijk! Een leuke site om eens te bezoeken met allerlei info over melk, boter, kaas en yoghurt is: www.schoolmelk.be

Periode: gehele jaar
Uitleentermijn: 3 weken
Omvang: een grote krat, ophalen met de auto

Afval, dat gooi je niet zomaar weg! - Groep 7 en 8

De leskist, 'Afval, haal eruit wat erin zit!' is bedoeld voor de groepen 7 en 8 van de basisschool. De leerkracht kan met behulp van deze kist zelfstandig een actieve les geven over het thema huishoudelijk afval. De meest belangrijke werkvorm van deze leskist is 'doen'.

Met behulp van deze leskist:

Krijgen leerlingen inzicht in de samenstelling en hoeveelheid van het afval dat ze elke dag weggooien.

Krijgen leerlingen praktische handelingsmogelijkheden aangereikt over het omgaan, scheiden en beperken van huishoudelijk afval en zwerfvuil.

Doen ze kennis op hoe verschillende fracties van het afval na inzameling weer hergebruikt worden.

Periode: gehele jaar
Uitleentermijn: 3 weken
Omvang: een grote krat, ophalen met de auto

Kabouterkist - Groep 1 t/m 3

Als kabouter valt er zoveel meer te ontdekken en te zien in je omgeving. Daarom gaan de kleuters verkleed als kabouters op ontdekkingsstocht rondom de school. Aan de hand van opdrachten, spelletjes en verhalen, begeleiden echte kabouters hen bij deze ontdekkingsstocht.

Periode: maart t/m november
Uitleentermijn: 3 weken
Omvang: grote kist en rugzak, ophalen met auto

Bijenkorf - Groep 1 t/m 4

In een korf van stro vindt u een docentenhandleiding, lessuggesties, achtergrondinformatie, 10 bijen-opdrachtbordjes, kleuren-dobbelstenen, een imkermuts, 3 poppenkastpoppen, een bijenknuffel en twee boeken over bijen. Het leven van de bij en het werk van de imker worden op een creatieve manier benaderd met een liedje, een voorleesverhaal, een gedicht, een knutsel- en tekenopdracht en een poppenkastspel.

Periode: gehele jaar
Uitleentermijn: 3 weken
Omvang: de korf is niet zwaar, maar kan door zijn vorm niet achter op de fiets vervoerd worden.

Boompje groot - Groep 1 t/m 4

Met deze leskist gaan de leerlingen bomen onderzoeken. Alle vormen en onderdelen van bomen komen aan bod. Bladeren, zaden, hout en takken worden bekeken, besnuffeld en betast. De kist is speels van opzet en inclusief een kabouterpad.

Periode: gehele jaar
Uitleentermijn: 3 weken
Omvang: grote zware kist, ophalen met de auto

Buiten kijken - Groep 1 t/m 4

De leskist 'Buiten kijken' stimuleert de kinderen om buiten goed om zich heen te kijken. Er wordt gewerkt met thema's die onafhankelijk van elkaar behandeld kunnen worden. De thema's zijn zintuigen, het weer, de bodem, kleine beestjes, wilde planten en vogels. De kist is inclusief een kabouterpad.

Periode: gehele jaar
Uitleentermijn: 3 weken
Omvang: grote zware kist, ophalen met de auto

Klaartje kip komt op bezoek - Groep 3 t/m 5

Met deze leskist krijgt de groep een echte kip in de klas. De leerlingen mogen haar zelf verzorgen. Alle benodigdheden zijn aanwezig. Het lesmateriaal bestaat uit achtergrondinformatie, verzorgingstips, een diaserie, creatieve lessuggesties, kleurplaten, een memoryspel en een puzzel.

Een pluche kippenfamilie maakt de kist compleet

Periode: april t/m juni 2005
Uitleentermijn: 1 week, van maandag t/m vrijdag
Omvang: een zware krat, ophalen met de auto
Let op: deze kist wordt uitgeleend via Stadskinderboerderij Essesteijn.

Themakrat Milieuzorg/Afval - Alle groepen

De themakrat is uitgebreid met 4 handleidingen (mappen voor gr 1/2, gr 3/4, gr 5/6 en gr 7/8) voor een aanzet voor de invoering van milieuzorg op uw school. Iedere school kan vanuit haar eigen situatie met dit lesmateriaal aan de slag. Het biedt geen kant en klaar recept, maar geeft concrete tips waarmee milieuzorg op uw school gestalte kan krijgen. Het thema afval biedt veel mogelijkheden om met kinderen aan de slag te gaan: knutselen met afval, zelf papier maken, het zwerfafval rond de school aan de orde stellen, spelen met afval enzovoorts. Met het lesmateriaal uit deze krat kan het allemaal.

Periode: gehele jaar
Uitleentermijn: 3 weken
Omvang: een grote krat, ophalen met de auto

Themakrat Naar buiten - Alle groepen

Naar buiten gaan met de kinderen is niet altijd eenvoudig. Hoe maak je het leuk en leerzaam?

En ook heel belangrijk: hoe organiseer je de activiteiten. In deze krat vindt u allerlei boeken, methodieken en lesmaterialen om het gemakkelijk te maken. Denk daarbij aan kant en klare veldwerkklassen, suggesties voor excursies maar ook aan speltechnieken.

Periode: gehele jaar
Uitleentermijn: 3 weken
Omvang: een grote krat, ophalen met de auto

Themakrat Water - Alle groepen

Het thema water is op school een veel gebruikt thema. Je kunt er alle kanten mee op. Spelen met water, zuinig doen met water, waterverspilling, watervervuiling maar ook de werkzaamheden van het hoogheemraadschap en de lage ligging van ons land ten opzichte van de zeespiegel. In de krat vindt u tal van ideeën en uitgewerkte lessen om meteen met het thema aan de slag te gaan.

Periode: gehele jaar
Uitleentermijn: 3 weken
Omvang: een grote krat, ophalen met de auto

Themakrat Kleine beestjes - Alle groepen

Insecten en ander kleine beestjes fascineren de kinderen altijd. Met het lesmateriaal in deze krat is het makkelijk om ze te vinden en er een leuke les van te maken. Leen de krat bij voorkeur in het voorjaar of in het vroege najaar. De inhoud bestaat uit uitgewerkte lessen, verhalen, gedichtjes, een spel, achtergrondinformatie en zoekkaarten.

Periode: gehele jaar
Uitleentermijn: 3 weken
Omvang: een grote krat, ophalen met de auto

Themakrat Natuurverschijnselen - Alle groepen

Lucht, licht, geluid en weer zijn zaken die voor kinderen vaak ongrijpbaar zijn. De inhoud van deze krat is gericht op ontdekkend leren. Naast videobanden en werkboeken vindt u in deze krat dan ook veel doeboeken. Proeven met titels als 'ballongejammer' en 'sprekende draad', staan dan ook garant voor veel experimenteerplezier.

Periode: gehele jaar
Uitleentermijn: 3 weken
Omvang: een grote krat, ophalen met de auto

Themakrat Dieren - Alle groepen

Video's, muziek, werkboeken, interactieve cd-roms en prentenboeken bieden veel houvast voor lessen over dieren in het algemeen. Maar kunnen ook goed dienen als verdiepingstof rondom een bezoek aan de kinderboerderij. Of voor thema's als 'het welzijn van dieren' en 'dieren en hun leefomgeving'.

Periode: gehele jaar
Uitleentermijn: 3 weken
Omvang: een grote krat, ophalen met de auto

Themakrat Seizoenen - Alle groepen

Kinderen op een leuke manier goed om zich heen laten kijken naar alles wat leeft. Dat gaat prima aan de hand van de verschillende seizoenen en hun wisselingen. Het hele jaar rond kan er met dit materiaal worden gelezen, gezongen, ontdekt, gespeeld, geknutseld.

Periode: gehele jaar
Uitleentermijn: 3 weken
Omvang: een grote krat, ophalen met de auto

Wereld- Speel-Goed - Groep 1 t/m 8

Verjaardagen en feesten als sinterklaas of kerst vormen een goede aanleiding voor dit lesmateriaal. Het bevat speelgoed uit Afrika, Azië en Latijns Amerika. Spelenderwijs worden de leerlingen meegenomen naar andere culturen. Hoe spelen de kinderen daar? Welke feesten vieren zij? Waar speel jij zelf het liefste mee? En hoeveel speelgoed heb je eigenlijk? De vele lessuggesties zijn creatief en goed uitgewerkt. Ze sluiten aan bij ontwikkelingseducatie, NME en intercultureel onderwijs.

Periode: gehele jaar
Uitleentermijn: 3 weken
Omvang: kleine lichte kunststof krat, kan met de fiets worden opgehaald

Vlinders - Groep 1 t/m 8

Er zijn 5 vlinderkratten in voorraad. Ze worden meestal uitgeleend tijdens de weken van het vlinder-project maar kunnen ook buiten deze periode als zelfstandige lesdozen worden gebruikt. De dozen bevatten verschillende lesmaterialen, zowel schriftelijk als audiovisueel. Voor elke bouw is er een apart lespakket, voorzien van een handleiding. Deze behandelen zowel de ecologie als de biologie van de vlinder. Indien gewenst zijn er ook aquaria te leen die als vliegkooi kunnen dienen.

Periode: juni-september
Uitleenperiode: 3 weken
Omvang: kleine lichte kunststof krat, kan met de fiets worden gehaald

Ontdekdoos Magneten – groep 3/4

Met deze ontdekdoos heeft u de mogelijkheid om op eenvoudige wijze de basisprincipes van magnetisme met uw leerlingen te behandelen. De ontdekdozen zijn bedoeld om individueel of met zijn 2e in een kwartier tot half uur (afhankelijk van onderwerp) zelfstandig het onderwerp te ontdekken. Eenvoudige opdrachtjes, eenvoudig materiaal, en met 5-8 vragen, welke op het antwoordvel kunnen worden ingevuld.

Periode: gehele jaar
Uitleentermijn: 3 weken
Omvang: plastickist niet zwaar, ophalen met de auto

Egel – Groep 3 t/m 5

In de klas zitten vast leerlingen die wel eens een egel in de tuin hebben aangetroffen. In deze kist zitten diverse materialen en onderdelen. Voor buiten is er een egelpad. De leerlingen kijken de leefomgeving van egels en leren van alles over hun leefwijze. Voor binnen zijn er een aantal spellen en opdrachtjes, en tevens een egeltuin-maquette waarmee de kinderen zelf hun ideale egeltuin kunnen nabouwen, met een grote hoeveelheid aan materialen, begroeiingen, diermodellen etc. Misschien leuk om thuis toe te passen?

Periode: gehele jaar
Uitleentermijn: 3 weken
Omvang: niet al te grote kist, ophalen met de auto

Bouwen met constructies en baksteen - Groep 3 t/m 6

Met behulp van eenvoudige materialen en gereedschappen, zoals papier, piepschuim, satéprikkers, een schaar en lijm maken leerlingen allerlei constructies: torens, bruggen en knikkerbanen.

Periode: gehele jaar
Uitleentermijn: 3 weken
Omvang: kleine lichte kunststof krat, kan met de fiets worden gehaald

Zelf papier maken - Groep 3 t/m 8

Met twee papierschap-sets maken de kinderen nieuw papier van oud papier. De handleidingen zorgen ervoor dat het succes verzekerd is. De kist bevat ook achtergrondinformatie over papier en is overzichtelijk ingedeeld.

Periode: gehele jaar
Uitleentermijn: 3 weken
Omvang: kunststof krat, eventueel ophalen met de fiets

Stadsvogels –groep 5 t/m 8

Veel mensen en zeker kinderen realiseren zich het niet maar in de stad tref je bijna meer vogels aan dan in de natuur. De leskist “ Stadsvogels” helpt u op eenvoudige wijze dit zelf nader te ontdekken. Met de materialen en werkbladen van de leskist Stadsvogels kunnen de leerlingen 6 binnenopdrachten en 12 buitenopdrachten doen rond het thema “Stadsvogels”.

Deze kist is uitgerust met o.a. een doos en vitrine met braakballen, een zwaluw broedkom, een spreuwen- of mussenpot, een speelbord Trekvogelspel + toelichting, een CD met vogelgeluiden, zoekkaarten vogels en roofvogels etc. Voor de liefhebber!

Periode: gehele jaar
Uitleentermijn: 3 weken
Omvang: grote kist, ophalen met de auto

Nieuw! – Energieke scholen – Groep 5 t/m 8

Met deze leskist werken de leerlingen, door middel van een serie van vijf lessen, toe naar een presentatie van verbeter tips voor energiebesparing en verbetering van het binnenklimaat op hun school. De bevindingen worden gepresenteerd aan directie, schoolbestuur etc. In de laatste les voeren de leerlingen met behulp van een klein budget zelf verbeteringen uit! De leskist is voorzien van docenten handleiding en diverse opdrachtboekjes (zelf kopiëren vanaf bijgeleverde CD!), CO2- meter, energieverbruiksmeter, Voltcraft lexmeter, Voltcraft geluidmeter, etc!

Periode: tot 31 december 2011
Uitleentermijn: 3 weken
Omvang: kleine licht kunststof krat, eventueel ophalen met fiets.

Bijen - Groep 5 t/m 8

De mysteries van het bijenvolk ontsluit. Het lesmateriaal zit in een echte bijenkast en bestaat o.a. uit bijenraten, een imkeruitrusting, 12 grote kleurenfoto's en een handleiding voor de leerkracht.

Periode: gehele jaar
Uitleentermijn: 3 weken
Omvang: grote, erg zware kist, ophalen met de auto

Stroomkring - Groep 5 t/m 8

Stoom zie je niet, ruik je niet en hoor je niet. Toch is stroom belangrijk. Kinderen leren daarom acht verschillende stroomkringen te maken. De opdrachten zijn erop gericht om kinderen zelfstandig te laten werken.

Periode: gehele jaar
Uitleentermijn: 3 weken
Omvang: kleine kunststof krat, kan met de fiets worden opgehaald

Fossielenleskist - Groep 5 t/m 8

Deze kist sluit goed aan bij lessen over evolutie. Ook geeft hij inzicht in de verscheidenheid van (uitgestorven) diersoorten. De kist bestaat voor het grootste deel uit fossielen, 20 in totaal. De leerlingen krijgen een echte mammoetkies te zien, een zee-egel of een paar haaiantanden. Verder treft u een docentenhandleiding, werkbladen en achtergrondinformatie aan.

Periode: gehele jaar
Uitleentermijn: 3 weken
Omvang: houten kist, niet groot maar wel zwaar, ophalen met de auto

Weerkist - Groep 5 t/m 8

De kist bevat een compleet weerstation waarmee leerlingen zelf aan de slag gaan. Door het weer te meten en te volgen, krijgen ze inzicht in het weer en ons klimaat. Natuurlijk is er ook docentenhandleiding. Hierin vindt u opdrachtkaarten, werkbladen en achtergrondinformatie.

Periode: gehele jaar

Uitleentermijn: 3 weken

Omvang: niet zware kist, maar vanwege de instrumenten toch met de auto ophalen

Bomen - Groep 5 t/m 8

Deze bomenkist is ontwikkeld naar aanleiding van de door de St. Nationale Boomfeestdag gemaakte bomenmap. Zowel de boom zelf, als zijn omgeving en zijn wensen voor een goede ontwikkeling komen aan bod. De activiteiten kunnen makkelijk worden uitgevoerd, omdat alle benodigde materialen in de kist zitten.

Periode: gehele jaar

Uitleentermijn: 3 weken

Omvang: grote zware kist, ophalen met de auto

Ontdekdoos Magneteten – groep 7/8

Met deze ontdekdoos heeft u de mogelijkheid om op eenvoudige wijze de het werkingsprincipe van magnetisme met uw leerlingen te behandelen.

De ontdekdozen zijn bedoeld om individueel of met zijn 2e in een kwartier tot half uur (afhankelijk van onderwerp) zelfstandig het onderwerp te ontdekken.

Eenvoudige opdrachtjes, eenvoudig materiaal, en met 5-8 vragen, welke op het antwoordvel kunnen worden ingevuld.

Periode: gehele jaar

Uitleentermijn: 3 weken

Omvang: plastickist niet zwaar, ophalen met de auto

Ontdekdoos Statische elektriciteit – groep 7/8

Met deze ontdekdoos heeft u de mogelijkheid om op eenvoudige wijze de basisprincipes van statische elektriciteit met uw leerlingen te behandelen. De ontdekdozen zijn bedoeld om individueel of met zijn 2e in een kwartier tot half uur (afhankelijk van onderwerp) zelfstandig het onderwerp te ontdekken.

Eenvoudige opdrachtjes, eenvoudig materiaal, en met 5-8 vragen, welke op het antwoordvel kunnen worden ingevuld.

Periode: gehele jaar

Uitleentermijn: 3 weken

Omvang: plastickist niet zwaar, ophalen met de auto

Weidevogels – groep 7/8

De leskist weidevogels is eigenlijk een veldwerkkist. Leerlingen leren over de weidevogels in hun omgeving, de soorten en hun kwetsbaarheid. Veel nadruk wordt gelegd op de bescherming van weidevogels door boeren, natuurbeschermingsorganisaties en vrijwilligers. De leskist kan gebruikt worden als voorbereiding op de vogelexcursie maar mag/kan ook aanleiding zijn om op eigen gelegenheid met de klas het weiland in te trekken! De kist is uitgerust met o.a. docentenhandleiding met werkbladen, diverse boeken, Cd Natuur van het boerenland, dvd Grutto's tussen 't gras, dvd Weidevogels, 6 soorten, zoekkaarten, 2 verrekijkers (meerdere bij het ONS te leen), stokvogels, potloepjes, wormenbak en nog veel meer!

‘Levend Ganzenbord’ - Groep 7 en 8

‘Levend Ganzenbord’ is een natuurverkenningsspel waarbij de leerlingen in groepjes opdrachten uitvoeren. Er zijn 63 opdrachten. Met behulp van een dobbelsteen wordt bepaald welke opdracht ze moeten uitvoeren. De opdrachten gaan niet alleen over de natuur. Ook expressieve, rekenkundige, algemene en taalvaardigheden komen aan bod. En jury controleert de opdrachten. Kan zowel binnen als buiten worden gespeeld!

Periode: gehele jaar
Uitleentermijn: 3 weken
Omvang: een kleine plastic krat, kan met de fiets worden gehaald

Junior Elektriciteit - Groep 7 en 8

Leerlingen beginnen met het maken een gesloten stroomkring. Daarna volgt er een serieschakeling, een parallelschakeling en een schakeling met een schakelaar. Tenslotte bouwen ze zelfs een morseapparaat!

Periode: gehele jaar
Uitleentermijn: 3 weken
Omvang: kleine kunststof krat, kan met de fiets worden opgehaald

Duurzame energie - Groep 7 en 8

Deze leskist gaat over duurzaam energiegebruik. Duurzaam energiegebruik heeft twee aspecten: zuinig omgaan met energie en duurzame energie gebruiken. Voor leerlingen uit groep 7 en 8 is dit programma wellicht een eerste kennismaking met dit onderwerp. Zij hebben wel veel ervaring met energie en energiegebruik, maar ze kunnen de begrippen die daarmee samenhangen vaak nog niet goed gebruiken.

Uitgebreide lesmap, veel praktisch materiaal t.b.v. proefjes, verpakt in 2 kunststof kisten.

Periode: gehele jaar
Uitleentermijn: 3 weken
Omvang: 2 kratten, ophalen met de auto

Energiekist - Middenbouw

Bij deze leskist draait het voornamelijk om het begrip stroomkring. De kinderen gaan met eenvoudig materiaal (lampjes, draadjes, batterijen, knijpers) zelf een stroomkring, een fitting en een schakelaartje maken. Tevens een bibberspel en electrospeel

aanwezig.

Periode: gehele jaar
Uitleentermijn: 3 weken
Omvang: 1 plastic krat, ophalen met de auto

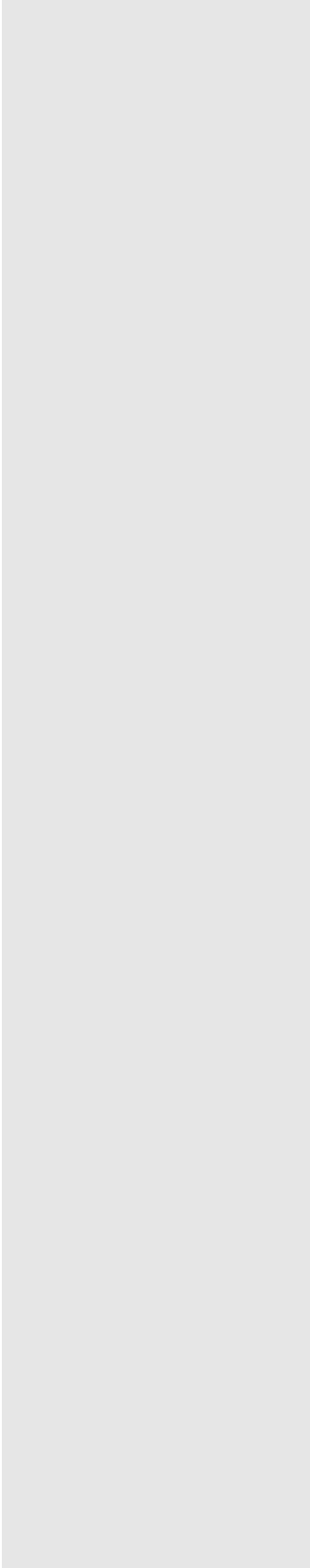
Energiekist - Bovenbouw

Bij de introductie (de stoommachine) maken de leerlingen kennis met het begrip energiebron. In het opdrachtencircuit zullen ze spelenderwijs kennis maken met de verschillende energiebronnen, zowel fossiele bronnen, als met duurzame bronnen. Er zijn 8 opdrachten (zonnecel, watermolen, windmolen, elektriciteitscentrale, elektromotor, elektromagneet, spierkracht, zonnecollector) elk met instructiekaart en werkblad.

Periode: gehele jaar
Uitleentermijn: 3 weken
Omvang: 1 plastic krat, ophalen met de auto

Contactpersoon: Anneke Rikhof van de Bosch (gemeente Leidschendam-Voorburg), 06-5325 9583

E-mail: nme@leidschendam-voorburg.nl (Tot 31 december 2011)

Hoofdstuk 4

Materiaalzendingen

Inschrijven

Inschrijven – dit jaar kunt u alleen nog intekenen op de materiaalzending Champignons. Deelname aan de Vlinderkweek staat u vrij maar is vanaf **1 januari 2012** voor eigen rekening. U kunt de kosten dus niet meer declareren bij de gemeente en u kunt ook de leskist Vlinders en de Vliegkooi vanaf **1 januari 2012** niet meer lenen.

Uiterste inleverdatum van het inschrijfformulier Champignons is vrijdag 2 september 2011.

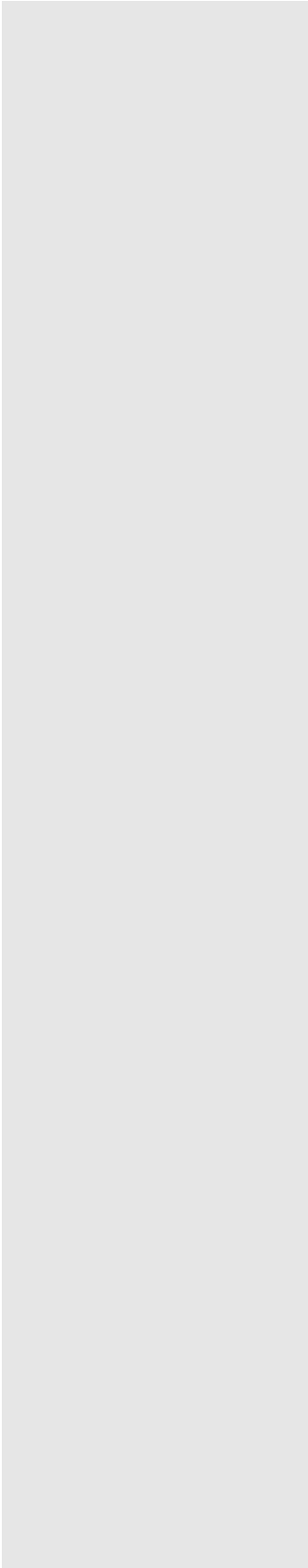
Materiaalzending champignons

Met een kweekset voor champignons haalt u de herfst in de klas. De kinderen kunnen van dichtbij de groei van de paddestoel volgen. U kunt door vermelding op het inschrijfformulier kenbaar maken of u het lesmateriaal (cd-rom “Paddestoelen in Nederland”, docentenhandleiding, werkboek en verhalenboek “ De mannetjes in het bos”) bijgeleverd wilt hebben. Dit lesmateriaal maakt de materiaalzending geschikt voor alle bouwen. Wat is er mooier dan bij een geslaagde teelt de eigen productie te consumeren! Bij de kweekset zit een duidelijke teeltbegeleiding. Geen groene vingers noodzakelijk!

Materiaalzending vlinders

Met het pakket “ Vlinders in de klas” kunnen leerlingen 4 weken (of langer) de ontwikkeling van eitje –rups- pop-vlinder volgen. De pakketten zijn leverbaar van maart tot en met september en kunnen rechtstreeks (via de site) bij de Vlinderstichting worden besteld! Surf naar www.vlinderstichting.nl en klik op “ Koolwitjes in de Klas”. De verzorging van de koolwitjes is niet moeilijk. Zie tabblad “ leskisten”. De kool-witjes hebben bij aankomst direct verzorging nodig. Let daarom bij het bestellen op vakanties, vrije dagen en zorg dat u vliegkooi en voeding in huis heeft!

Let op! De belangstelling voor de kweeksets is zo groot dat de vlinderstichting besloten heeft om u bijna het gehele jaar door in de gelegenheid te stellen om materiaal te bestellen. U kunt dus nu al voor komend jaar reserveren! Reageer snel!

Hoofdstuk 5

Andere mogelijkheden voor NME-activiteiten

- **Archeon**
Archeonlaan 1
2408 ZB Alphen a/d Rijn
Telefoon: 0172 - 447744
Voor alles over de prehistorische tijd, de middeleeuwen en de Romeinse tijd.
www.archeon.nl
- **Bezoekerscentrum Tenellaplas**
Duinstraat 12a,
3235 NK Rockanje.
Telefoon: 0181 - 483909.
Organiseren doe-excursies in de duinen van Voorne.
- **Boerderij van Boheemen (recreatie en logies)**
Stompwijkseweg 55 a
2266 GD Leidschendam (Stompwijk)
Telefoon: 070-3201947
Kijken, ruiken en proeven op de boerderij voor de onder, midden en bovenbouw. Leerlingen mogen zelf boter en karnemelk maken.
Wel van tevoren bellen voor een afspraak!
- **COS, Haaglanden en West Holland**
Postbus 595
2501 CN Den Haag.
Telefoon: 070 - 3456154.
Geven lespakketten en -materialen uit over de derde wereld. Verder leent het COS ook leskisten uit en verzorgt zij gastlessen.
- **Dierenweide Rusthout**
Gelegen in Natuurtuin Rusthout, tussen Noordsingel 3, Bachlaan en van Ruysdaellaan.
Tel: 070-3177698
Beheerder: Anneke Rikhof van de Bosch. Dierenweide Rusthout wordt verder bemenst door vrijwilligers van De Groene Basis.
Geopend: de gehele week van 13.00 tot 17.00 uur.
Activiteiten: thema-activiteiten voor de jeugd, wisselende tentoonstellingen en excursies voor schoolgroepen. Zie voor de excursies ook het tabblad 'excursies'.
Bel voor algemene informatie of voor vrijwilligerswerk naar Anneke Rikhof van de Bosch (gemeente Leidschendam-Voorburg), 070 - 3177698 of 06-5325 9583
- **Dierenweide Vreugd en Rust Oosteinde**
Oosteinde 12, Voorburg
Tel: 070-3873474
Geopend: dinsdag t/m vrijdag van 13.00 tot 16.30 uur
Zaterdag van 12.00 tot 16.30 uur
Maandag gesloten
Groepsbezoek alleen op afspraak.
- **Informatiecentrum Papier en Karton**
Kruisweg 761
2132 NE Hoofddorp
Telefoon: 020-6543043
Fax: 020-6543044

infocentrum@papierinfo.nl

Het informatiecentrum Papier en Karton geeft voorlichting over dit materiaal. Het centrum beschikt over lesmateriaal, brochures etc. Ook heeft het centrum materiaal voor spreekbeurten/werkstukken en info over 'hoe maak je de beste schoolkrant' beschikbaar.

- **IVN afdeling Den Haag en omstreken**

Contactpersoon: Jos van Zaalen

Telefoon: 070-3857343

Rondleidingen en excursies in de natuur rondom Den Haag.

- **Jeugdnatuurwacht**

De Jeugdnatuurwacht Voorburg biedt scholieren van groep 7 en 8 van Voorburgse basisscholen een gevarieerd programma waarmee zij op een speelse manier kennis kunnen opdoen van de (Voorburgse) natuur. Aan het begin van het schooljaar worden de kinderen uit groep 7 uitgenodigd lid te worden van de Jeugdnatuurwacht. De activiteiten vinden grotendeels buiten in de Voorburgse parken plaats.

Contact en nadere info:

Monique Remmers

Via Cimarosa 13

2272 VB Voorburg

tel 070-3874802

info@jnw-voorburg.nl

- **Milieu-educatiebureau Gijsbers**

Korhoenderveld 16

5431 HH Cuijk

0485-323163

www.fronet.nl

Maakt en verkoopt milieuspelen. De jumbo-formaten van deze spelen zijn ook te huur.

Leuk tijdens een projectweek!

- **Molen de Vlieger, anno 1621**

Essepad 3

Molenaar A. Zonderop

2272 JS Voorburg

Tel: 070 - 3694372

e-mail azonderop@planet.nl

De molen is te bezichtigen:

In de periode van 1 april t/m 31 oktober op woensdag en zaterdagmiddag van 13.30 tot 16.30 uur.

Kosten € 1,00 voor kinderen tot 12 jaar en € 2,00 voor volwassenen.

Het gehele jaar is groepsbezoek mogelijk (€ 1,00 per kind), ook is er een lesbrief, videomateriaal en leskist beschikbaar. S.v.p. 14 dagen van tevoren melden.

Afspraken over bezoek bij molenaar A. Zonderop, tel 070 - 3694372

- **Museon**

Stadhouderslaan 41

2517 HV 's-Gravenhage.

Telefoon: 070 - 3381463.

www.museon.nl

- **Naturalis**
Darwinweg 2
Postbus 9517
2300 RA Leiden
071-5687600
Nationaal natuurhistorisch museum. Er wordt (vanaf groep 3) een educatief programma aangeboden.
www.naturalis.nl
- **De Natuurfabriek**
Buitenschoolsenatuuractiviteiten
www.denatuurfabriek.nl
Contactpersoon: Lisette van Pelt
Telefoon: 070 - 3273787
- **Natuurschool**
Postbus 737
9700 AS Groningen
050-5274993
www.natuurschool.nl
Schoolreizen en excursies in de natuur voor alle groepen. Er is keuze uit 7 Nederlandse locaties.
- **Nederlands Architectuurinstituut**
Doel van het programma-aanbod voor het basisonderwijs is de kennismaking met architectuur. Het NAI laat daarbij ook interieurarchitectuur, stedenbouw (duurzaam bouwen) en landschapsarchitectuur zien. Het jaarrond organiseert het NAI activiteiten, zoals workshops, rondleidingen en specifieke opdrachten bij tentoonstellingen, voor het basisonderwijs.
Voor meer info: www.nai.nl
- **Nederland Schoon**
Nederland Schoon initieert en ondersteunt projecten en campagnes gericht op preventie en bestrijding van zwerfafval.
Voor het basisonderwijs is er een gratis lespakket beschikbaar.
Voor meer info: www.nedlandschoon.nl
- **Stichting Egelopvang Den Haag e.o.**
Postbus 82381
2508 EJ Den Haag.
Telefoon: 070 - 3521478.
Een korte rondleiding in het asiel is gratis. Verder geeft de stichting lesmaterialen en infopakketten uit.
- **M.S. Watervlo**
Vossiusstraat 20 2h
1071 AD Amsterdam
020-6719322
De stichting biedt lesmateriaal aan over water en watervervuiling. Vrijwilligers verzorgen aan boord van hun educatieschip een actieve water-doe-les.
www.watervlo.eu
www.tripleee.nl

- **Stichting Milieu Dichterbij**
Bezoekadres:
Bijldorp Oost 8
2992 LA BARENDRECHT
Postadres:
Postbus 21690, 3001 AR Rotterdam
info@milieudichterbij.nl
Stichting Milieu Dichterbij werkt aan een gezonde en duurzame samenleving. Deze stichting ontwikkelt projecten op het gebied van milieueducatie en communicatie en voert deze ook uit. De projecten worden ingezet in gemeenten en zijn o.a. gericht op leerlingen binnen het basis en voortgezet onderwijs. Daarnaast worden projecten op het gebied van milieueducatie en communicatie aangeboden en uitgevoerd.
- **Stichting Stadskinderboerderij Essesteijn**
Essepad 8,
Postbus 510, 2270 AM Voorburg
Tel: 070-3876822
Beheerster: Mevrouw J.L. van der Zijden-Rietman
Geopend: maandag t/m zaterdag van 12.00 tot 17.00 uur, zondags van 12.00 tot 16.00 uur
Groepsbezoek/excursies op afspraak mogelijk, zie achter tabblad 'excursies'.
Bezoekers, scholen en bedrijven kunnen donateur van de stadskinderboerderij worden.
Neem voor algemene informatie of voor vrijwilligerswerk contact op met de beheerster.
- **St. Veldstudiecentrum Hei- en Boeicop**
Hei- en Boeicopseweg 143
4126 RH Hei- en Boeicop
Telefoon: 0347 - 342085
Voor een educatief schoolreisje of een natuurwerkweek.
www.natuurkampen.nl
- **Stichting Veldwerk Nederland**
Het Woldhuis 11
7325 WN Apeldoorn
055-3667199
Centrum voor praktisch natuuronderwijs en milieueducatie. De stichting geeft lesmateriaal uit en maakt leskisten. Daarnaast worden er op het centrum NME-schoolkampen georganiseerd voor leerlingen en veldwerk-cursussen voor leerkrachten.
www.veldwerknederland.nl
- **De Vlinderstichting**
Mennonietenweg 10
Postbus 506
6700 AM Wageningen
0317-467346
Uitgever van les- en informatiemateriaal. De stichting organiseert daarnaast de nationale Vlinder-kijk-actie en stelt ook pakketten samen waarmee de cyclus van de vlinder in de klas bekeken kan worden.
www.vlinderstichting.nl

- **Vlinders aan de Vliet**

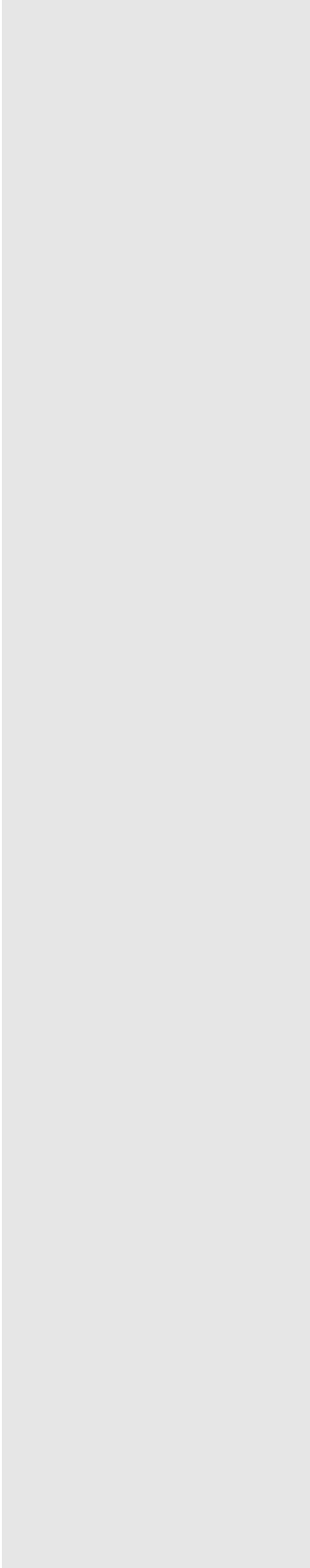
Veursestraatweg 195b
2264 EG Leidschendam
06 - 13668833
info@vlindersaandevliet.nl

In de 800 m2 grootte jungle-tuin fladderen honderden kleurige exotische vlinders tussen tropische planten en bloemen. Het regenwoud van Vlinders aan de Vliet herbergt tevens vele vogelsoorten en waterdieren. Het hoofdpad door de tuin is zeer goed doorgangbaar, ook voor rolstoelen. Avonturiers kunnen hun hart ophalen op de spannende jungle- en rivier- paadjes.

- **Zuid-Hollands Landschap**

Nesserdijk 368
3063 NE Rotterdam,
Telefoon: 010 - 2722222

Geven excursies en rondleidingen in hun gebieden.

Hoofdstuk 7

Inschrijfformulieren

Gedurende het schooljaar ontvangt u aanvullende NME-informatie zoals: Nieuwsbrief, memo's, excursieboekjes. Onder deze tab kunt u die en andere informatie bewaren.

In de voorgaande hoofdstukken werd steeds verwezen naar de inschrijfformulieren.

U vindt ze op de komende bladzijden.

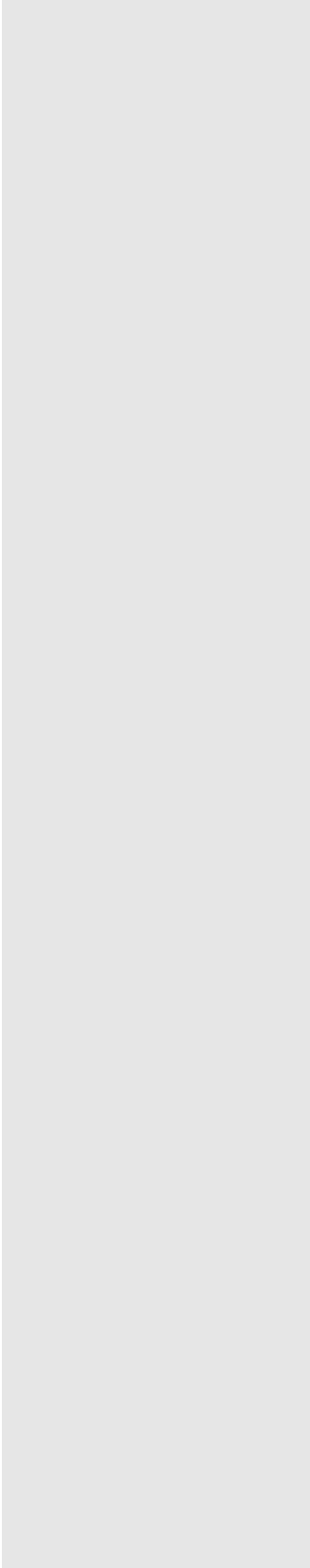
U wordt verzocht om de originelen in te leveren bij de gemeente. Kopieën voor uw eigen administratie kunt u bewaren achter het vorige tabblad.

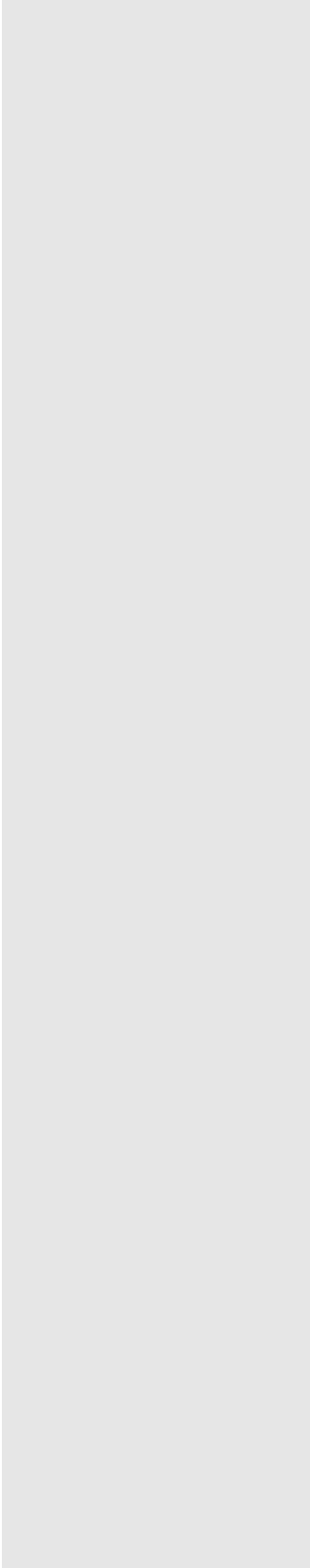
Alle formulieren moeten uiterlijk vrijdag 2 september 2011 ingeleverd zijn op het onderstaande adres.

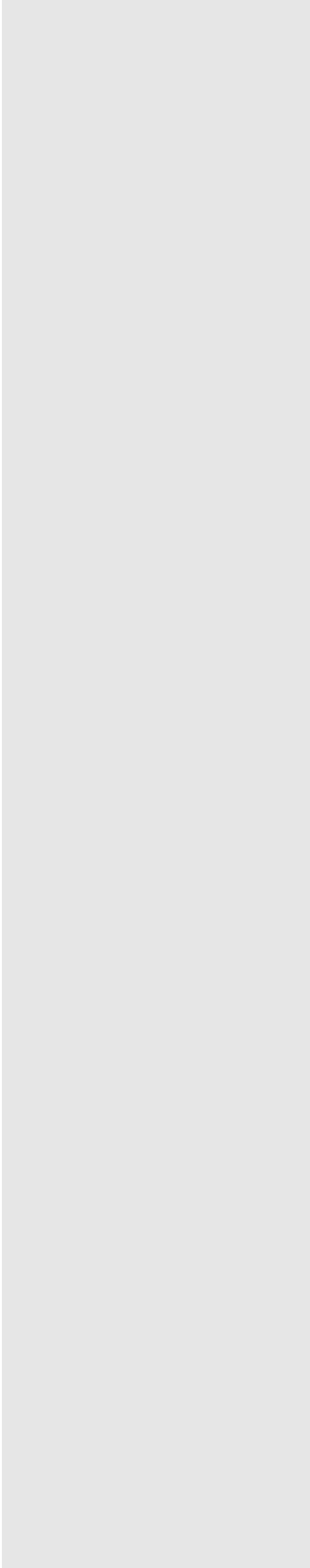
Gemeente Leidschendam-Voorburg
afdeling WVL, t.a.v. Marjoleine Peters
Postbus 905
2270 AX Voorburg

Of bij digitale inschrijving:

nme@leidschendam-voorborg.nl

Formulier Leskisten (inleen tot eind 2011)

1. Inleveren vóór vrijdag 2 september 2011

School _____

Telefoon _____

Adres _____

Contactpersoon: _____

Let op: Inschrijven kan alleen als er een nme-contactpersoon, het algemene e-mailadres en, indien beschikbaar, het e-mailadres van de NME-contactpersoon bij de gemeente bekend is. U kunt deze gegevens aan ons doen toekomen met behulp van het wijzigingsformulier.

2. Leskist

	<u>Groep</u>	<u>Uitleentijd</u>	<u>Naam leerkracht (voluit)</u>	<u>Voorkeur periode bij voorkeur aaneengesloten</u>
<u>Natuurkist Krekels en kriebelbeesten</u>	PEUTERS + 1-2	3 wkn		
<u>Ontdekdoos zand en stenen</u>	PEUTERS + 1-2	3 wkn		
<u>Ontdekdoos Lieveheersbeestje</u>	PEUTERS + 1-2	3 wkn		
<u>Ontdekdoos paddestoelen</u>	PEUTERS + 1-2	3 wkn		
<u>Ontdekdoos slakken</u>	PEUTERS + 1-2	3 wkn		
<u>Ontdekdoos zintuigen</u>	PEUTERS + 1-2	3 wkn		
<u>Ontdekdoos natuur</u>	PEUTERS + 1-2	3 wkn		
<u>Ontdekdoos water</u>	PEUTERS + 1-2	3 wkn		
<u>Nijntje Konijn komt op bezoek</u>	1-2	1 schoolweek		
<u>Pieter de Pier</u>	1-2	3 wkn		
<u>Huid- en Haar-domino</u>	1-2	3 wkn		
<u>Kabouterkist</u>	1-3	3 wkn		
<u>Slakken</u>	3-4	3 wkn		
<u>Ontdekdoos magneten</u>	3-4	3 wkn		
<u>Bijenkorf</u>	1-4	3 wkn		
<u>Boompje groot</u>	1-4	3 wkn		
<u>Buiten kijken</u>	1-4	3 wkn		
<u>Klaartje Kip komt op bezoek</u>	3-5	1 schoolweek		
<u>Themakrat Milieuzorg/Afval</u>	1-8	3 wkn		
<u>Themakrat Naar Buiten</u>	1-8	3 wkn		
<u>Themakrat Water</u>	1-8	3 wkn		
<u>Themakrat Kleine Beestjes</u>	1-8	3 wkn		

Activiteit

	Groep	Uitleentijd	Naam leerkracht (voluit)	Voorkeur periode bij voorkeur aaneengesloten
Themakrat Natuurverschijnselen	1-8	3 wkn		
Themakrat Dieren	1-8	3 wkn		
Themakrat Seizoenen	1-8	3 wkn		
Wereld-speel-goed	1-8	3 wkn		
Vlinders	1-8	3 wkn		
Egels	3-5	3 wkn		
Bouwen met constructies en baksteen	3-6	3 wkn		
Zelf papier maken	3-8	3 wkn		
Stadsvogels	3-8	3 wkn		
Energiekist	Middenbouw	3 wkn		
Bijen	5-8	3 wkn		
Energieke Scholen	5-8	3 wkn		
Stroomkring	5-8	3 wkn		
Fossielenkist	5-8	3 wkn		
Weerkist	5-8	3 wkn		
Bomen	5-8	3 wkn		
Afval, wat doe je er mee	7-8	3 wkn		
Kaas maken	7-8	3 wkn		
Junior Electriciteit	7-8	3 wkn		
Ontdekdoos magneten	7-8	3 wkn		
Levend Ganzenbord	7-8	onbepaald		
Ontdekdoos elektromagneet	7-8	3 wkn		
Ontdekdoos statische elektriciteit	7-8	3 wkn		
Vliegkooi (vlinderweek)		3 wkn		
Duurzame energie	7-8	3 wkn		
Weidevogels	7-8	3 wkn		
Energiekist	Bovenbouw	3 wkn		
Muizenonderzoek	6-7-8	3 wkn		
Meten en wegen	Bovenbouw	3 wkn		

retouradres

Gemeente Leidschendam-Voorburg
Afdeling WVL t.a.v. Marjoleine Peters
Postbus 905
2270 AX Voorburg

Postbus 905
2270 AX Voorburg

Telefoon 14 070
Fax (070) 320 1302
info@leidschendam-voorborg.nl
www.leidschendam-voorborg.nl

Gemeente
Leidschendam-Voorburg

Formulier Najaarsexcursies

1. Inleveren vóór 2 september 2011

School	_____					
Telefoon	_____					
Adres	_____					
Ochtendles:	van	tot	uur.	Pauze: van	tot	uur.
Middagles:	van	tot	uur.	Pauze: van	tot	uur.

Let op: Inschrijven kan alleen als er een nme-contactpersoon, het algemene e-mailadres en, indien beschikbaar, het e-mailadres van de NME-contactpersoon bij de gemeente bekend is. U kunt deze gegevens aan ons doen toekomen met behulp van het wijzigingsformulier.

2. Activiteit

	Naam leerkracht (voluit)	Wanneer niet	Groep	Aantal lln	Niet invullen
Groep 1/4 Op bezoek bij de boerderij (niet begeleid)	_____	_____	_____	_____	_____
Groep 5 Herfstwandeling (begeleid)	_____	_____	_____	_____	_____
Groep 5 t/m 8 Leven en werken op het land (niet begeleid)	_____	_____	_____	_____	_____
Groep 6 t/m 7 Van kalf tot melk in de kan (begeleid)	_____	_____	_____	_____	_____
Groep 8 Water (september) (begeleid)	_____	_____	_____	_____	_____

Vakantie en vrije schooldagen “najaar 2011”:

Herfstvakantie –
Studiedagen –
Sportdag –
Anders –
Anders –

retouradres

Gemeente Leidschendam-Voorburg
Afdeling WWL t.a.v. Marjoleine Peters
Postbus 905
2270 AX Voorburg

Formulier Voorjaarsexcursies

1. Inleveren vóór vrijdag 2 september 2011

School	_____					
Telefoon	_____					
Adres	_____					
Ochtendles:	van	tot	uur.	Pauze: van	tot	uur.
Middagles:	van	tot	uur.	Pauze: van	tot	uur.

Let op: Inschrijven kan alleen als er een nme-contactpersoon, het algemene e-mailadres en, indien beschikbaar, het e-mailadres van de NME-contactpersoon bij de gemeente bekend is. U kunt deze gegevens aan ons doen toekomen met behulp van het wijzigingsformulier.

Vakantie en vrije schooldagen “voorjaar 2011”:

Meivakantie -
Hemelvaartvakantie -
Pinkstervakantie -
Studiedagen -
Schoolreisje –
Sportdag -
Schoolfotograaf-
Anders –
Anders -

2. Activiteit

	Naam leerkracht (voluit)	Wanneer niet	Groep	Aantal lln	Niet invullen
Groep 1/2 Dierenweide Rusthout 'Pronkepauw' (begeleid)	_____	_____	_____	_____	_____
Groep 3 Kriebel (begeleid)	_____	_____	_____	_____	_____
Groep 4 Slootjes (begeleid)	_____	_____	_____	_____	_____
Groep 5 Schoolplein (begeleid)	_____	_____	_____	_____	_____
Groep 6 Natuurtuin Rusthout (begeleid)	_____	_____	_____	_____	_____
Groep 7 Weidevogels en/of bosvogels (begeleid)	_____	_____	_____	_____	_____

	Naam leerkracht (voluit)	Wanneer niet	Groep	Aantal lln	Niet invullen
Groep 1/2 Meneer Pauw april t/m juni (niet begeleid)					
Groep 1/4 Op bezoek bij jonge dieren (niet begeleid)					
Groep 3/4 Op bezoek bij de koe (niet begeleid)					
Groep 3/4 Op bezoek bij het schaap (niet begeleid)					
Groep 5 t/m 8 Op bezoek bij bijen (niet begeleid)					
Groep 5 t/m 8 Weer maart t/m juni (niet begeleid)					
Groep 3 t/m 4 (vanaf 1 januari 2012 voor rekening school!) Beleef het nieuwe leven op de boerderij! Boerderij Akkerlust (begeleid)					
Groep 6 t/m 7 (vanaf 1 januari 2012 voor rekening school!) Van kalf tot melk in de kan Boerderij Akkerlust (begeleid)					

retouradres

Gemeente Leidschendam-Voorburg
Afdeling WWL t.a.v. Marjoleine Peters
Postbus 905
2270 AX Voorburg

Postbus 905
2270 AX Voorburg

Telefoon 14 070
Fax (070) 320 1302
info@leidschendam-voorborg.nl
www.leidschendam-voorborg.nl

Gemeente
Leidschendam-Voorburg

Formulier Materiaalzending 'Champignons'

1. Inleveren vóór vrijdag 2 september 2011

School _____

Telefoon _____

Adres _____

Contactpersoon: _____

Aantal gewenste pakketten: _____

Wenst lespakket te ontvangen Ja

*Totaal aantal voor de gehele school,
maximaal 6 per lokatie*

De materiaalzending "Champignons" wordt eind oktober verzorgd. Informatie over de wijze van uitgifte, krijgt u eind september toegestuurd.

Let op: Inschrijven kan alleen als er een nme-contactpersoon, het algemene e-mailadres en, indien beschikbaar, het e-mailadres van de NME-contactpersoon bij de gemeente bekend is. U kunt deze gegevens aan ons doen toekomen met behulp van het wijzigingsformulier.

retouradres

Gemeente Leidschendam-Voorburg
Afdeling WWL t.a.v. Marjoleine Peters
Postbus 905
2270 AX Voorburg

Postbus 905
2270 AX Voorburg

Telefoon 14 070
Fax (070) 320 1302
info@leidschendam-voorborg.nl
www.leidschendam-voorborg.nl

Gemeente
Leidschendam-Voorburg

Formulier deelname project Sarah's Wereld

1. Inleveren vóór vrijdag 2 september 2011

School _____

Telefoon _____

Adres _____

Contactpersoon: _____

Groep/groepen: _____

Er is ruimte voor negen groepen. Wie het eerst komt het eerst maalt. Scholen die in schooljaar 2010-2011 hebben deelgenomen komen als laatste in aanmerking!

Let op: Inschrijven kan alleen als er een NME-contactpersoon, het algemene e-mailadres en, indien beschikbaar, het e-mailadres van de NME-contactpersoon bij de gemeente bekend is. U kunt deze gegevens aan ons doen toekomen met behulp van het wijzigingsformulier.

retouradres

Gemeente Leidschendam-Voorburg
Afdeling WVL t.a.v. Marjoleine peters
Postbus 905
2270 AX Voorburg